

Ο πόλεμος στο Ιράν και εμείς: γιατί, πώς, προς τα πού

1. Η κινητήριος δύναμη

Στη βάση της απόφασης ΗΠΑ και Ισραήλ (του δυτικού ιμπεριαλισμού εν πολλοίς) να επιτεθούν στο Ιράν, βρίσκονται τόσο η επιθυμία να υπονομευτεί η ανταγωνίστρια Κίνα όσο να λυθούν τα χέρια του Ισραήλ για να υλοποιήσει το καβαλιστικό του όραμα για κατάκτηση της μισής Μέσης Ανατολής μέσω ολοκαυτωμάτων και πογκρόμ, όπως κάνει ήδη και από χρόνια στην Παλαιστίνη. Εκτός από αυτά τα κίνητρα, που είναι λίγο-πολύ του συρμού, νομίζω ότι, αν δεν ξεχνιέται, όμως υποτιμάται συνήθως το βασικότερο. Η αποχρώσα αιτία, το υλικό υπόβαθρο των θρησκόληπτων σιωνιστικών αλαλαγμών, το οποίο έχει επιταχύνει την δυτική (κυρίως) βαρβαρότητα τα τελευταία χρόνια: είναι η οικονομική

παρακμή της Δύσης, η χρόνια ύφεση και στασιμότητα, η αδυναμία ανύψωσης του ποσοστού κέρδους (δηλ. της στυγεράς εκμετάλλευσης των εργαζομένων παντού και ιδίως στον «Τρίτο Κόσμο»), σε έναν κόσμο όπου παντού έχουν ξεφυτρώσει ισχυροί ανταγωνιστές, στρατιωτικά και οικονομικά. Αυτό το συμπέρασμα, τόσο της οικονομικής πείρας μετά την κρίση του 2008, όσο και της μαρξιστικής οικονομικής θεωρίας, πραγματώνεται πολύ απτά σήμερα.

Δεν είναι τυχαίο ότι ένα μήνα πριν την έναρξη της επιχείρησης (που πιθανώς σχεδιαζόταν για μήνες) είχε σημειωθεί ένα πρώτο μικρό ξεφούσκωμα (1,5 τρισ. δολάρια απώλειες...) της μεγάλης φούσκας της ΤΝ στις ΗΠΑ, μιας φούσκας που αν εξέλιπε, η αμερικάνικη οικονομία θα έπεφτε αυτόματα σε ύφεση. Μιας φούσκας από την οποία προέρχονται το 80% ΟΛΩΝ των νέων επενδύσεων (χωρίς ΤΝ θα καταγραφόταν συνολική αποεπένδυση), το 80% των χρηματιστηριακών κερδών του 2025, με μια χρηματιστηριακή αξία υπερβαίνουσα την πραγματική αξία των σχετικών εταιρειών κατά 220% (δείκτης ιστορικά κρίσιμης κατάστασης). Για αυτό και οι εταιρείες ΤΝ ήδη ανακοινώνουν

μείωση νέων επενδύσεών τους (σε data centers και τσιπάκια), καθώς αντίστοιχα κέρδη δεν έχουν φέρει, ούτε φαίνεται να φέρνουν και ποτέ... Συναφής και η αύξηση των θέσεων εργασίας όλο το 2025 στις ΗΠΑ:

δεν ήταν ποτέ -από το 2003- τόσο ασθενική. (Και με τη σειρά της οφείλεται μόνο στους τομείς του Δημοσίου, της Υγείας και του... τουρισμού.) Συναφής εν μέρει και η διολίσθηση του δολαρίου εδώ κι ένα χρόνο.

Μάλιστα, παρόλη τη φούσκα της TN, που διογκώθηκε το 2025, και πάλι η αμερικάνικη οικονομία φαίνεται να «αναπτύχθηκε» πέρσι λιγότερο από το μισό ποσοστό που ... ευσεβώς ποθούσαν τα προγνωστικά, δηλαδή ένα –έστω εικονικό και πληθωρισμένο- +1,4% αντί +3%. Το 2026 ίσως απέβαινε μοιραίο, όχι μόνο για τον Τραμπ αλλά και για την αμερικάνικη οικονομία –αν δεν «προέκυπτε» ο πόλεμος... Και θα αποβεί ...μοιραιότερο...

2. Εμπροσθοβαρώς

Με κριτήριο τα οικονομικά δεδομένα, μοιάζει οι ΗΠΑ (άρα όλη η Δύση) να επείγονται για πόλεμο. Αυτή είναι άλλωστε εδώ και χρόνια, ας το θεωρούμε δεδομένο, ίσως από τα μέσα της δεκαετίας του 2010, η αποφασισμένη από τα επιτελεία τους στρατηγική για όλη την περίοδο της κρίσης ηγεμονίας που περνάνε. Τα τελευταία δυο-τρία χρόνια, κάποιιοι λαγοί μάς το λένε ανοιχτά: να ετοιμαζόμαστε για φέρετρα. Ο κύβος έχει ριφθεί. Ο πόλεμος είναι, ιστορικά, η πιο αποδοτική λύση σε τέτοια αδιέξοδα. Κατάστρεψε ανθρώπινο και άψυχο κεφάλαιο, των ανταγωνιστών ή και δικό σου –για να ξαναμεγαλώσουν τα ποσοστά κέρδους, να ξαναρχίσει η εκμετ... –η ανάπτυξη! Αποδοτικό για τον καπιταλισμό. Αποδοτικό και για τα σαρκία τους –φαντάζονται οι κυβερνώντες. Λοιπόν, στον πόλεμο κατά του Ιράν, οι ΗΠΑ καίγονται σε όλα τα επίπεδα για γρήγορα αποτελέσματα.

α) Γενικώς στην παγκόσμια σκακιέρα, για να προλάβουν μια νέα οικονομική κρίση, έχουν ανάγκη (βάσει της στρατηγικής που διάλεξαν ως πιστοί ιμπεριαλιστές) να λεηλατήσουν όσο γίνεται πιο πολλές χώρες, να λαφυραγωγήσουν φυσικούς πόρους και φτηνό εργατικό δυναμικό υποδουλώνοντάς το. Γιατί οι πετρελαιοπηγές πρέπει να συνοδεύονται από φτηνούς εργάτες. Το αποικιοκρατικό καθεστώς που ελπίζουν (μάλλον μάταια) να φέρουν στον Ιράν, για

τον λαό του Ιράν θα ήταν δέκα φορές χειρότερο από την «ισλαμική δημοκρατία». Οι Ιρανοί το ξέρουν. Όσοι δεν το ήξεραν από την ιστορία του Σάχη, το μαθαίνουν καλύτερα με κάθε βόμβα που σκοτώνει τα παιδιά τους. Ταυτόχρονα, το αμερικάνικο καθεστώς, επιδιώκει τοιουτοτρόπως να συσπειρώσει την κοινή του γνώμη (όμως 3 στους 4 αμερικάνους είναι, θεωρητικά, κατά αυτού του πολέμου) για να αποδεχτεί

θυσίες μισθών και δικαιωμάτων ελέω «πατρίδας». Αλλά και, στη βάση αυτού, να μπουκώσουν την οπλοβιομηχανία τους με νέα συμβόλαια. (Αυτά καταλήγουν να επιβαρύνουν την υπόλοιπη οικονομία, που αποτελείται από κερδοσκόπους καπιταλιστές, όχι από ηλίθιους, οπότε σε τελική ανάλυση πατάνε στην επιτυχία τόσο της λεηλασίας όσο και της «εθνικής ομοψυχίας».)

β) Ειδικώς σε αυτόν τον πόλεμο, οι οικονομικές αντοχές (λόγω αποκλεισμού των στενών του Ορμούζ και καταστροφών στο ενεργειακό δίκτυο των αιμοσταγών καθεστώτων-πελατών των χωρών του Κόλπου) είναι περιορισμένες, ειδικά για τους ευρωπαίους. Όπως μάλλον και οι στρατιωτικές αντοχές. Εκτός από τα οικονομικά «πυρομαχικά», αναλυτές ένθεν και ένθεν ισχυρίζονται ότι οι αποικιοκράτες κινδυνεύουν από εξάντληση και των πραγματικών πυρομαχικών (αντιπυραυλικών, αντιαεροπορικών). Στον 12ήμερο πόλεμο κατά του Ιράν τον περσινό Ιούνιο, οι ΗΠΑ ξόδεψαν πάνω από το... 25% του συνολικού τους αποθέματος των πανάκριβων πυραύλων THAAD, που τους πήρε 15

χρόνια για να το παραγάγουν! Αντέχουν να κρατήσει ο πόλεμος ένα μήνα; Και μόνο από στρατιωτικής άποψης, η επίθεσή τους θα είναι εμπροσθοβαρής. Από πολιτικής άποψης, με συμβατικά όπλα δύσκολα να καταφέρουν παράδοση α λα Βενεζουέλα. Εδώ δεν ζητούν άλλωστε συναλλαγή. Ζητούν την πολιτική ή φυσική θανάτωση της ιρανικής κοινωνίας, την υποδούλωση ολόκληρης.

γ) Τρίτο, το Νοέμβριο ο Τραμπ έχει βουλευτικές εκλογές. Βέβαια, αυτό είναι το λιγότερο σημαντικό, επειδή από τον Νοέμβριο μας χωρίζει ένας ωκεανός χρόνου και χάους. Και επειδή μια υποτιθέμενη Δημοκρατική πλειοψηφία στο Κογκρέσο την ίδια φιλοπόλεμη στρατηγική θα υπηρετούσε.

3. Πυρηνική απειλή

Η βιασύνη των δυτικών, με μπροστάρηδες τους φανατικούς

σιωνιστές, σταυροφόρους, ρατσιστές της λευκής υπεροχής (στη μαλλιαρή: ναζίδια), ανοίγει εφιαλτικά σενάρια για τις επόμενες εβδομάδες. Πέρα από το ότι ήδη ενισχύουν τις δυνάμεις τους (χρησιμοποιώντας και τη βάση της Σούδας) με νέα αεροσκάφη και οπλικά συστήματα από διάφορα μέρη της αυτοκρατορίας των βάσεων. Μπροστά στο υπαρκτό ενδεχόμενο (και απολύτως ευκταίο, από την μεριά των συμφερόντων της ανθρωπότητας) οι «κανίβαλοι» (ζητώ συγνώμη από τους κανίβαλους) να ηττηθούν σε έναν πόλεμο φθοράς από τους ιρανούς, είναι επίσης υπαρκτό ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσουν πυρηνικά όπλα για να σκοτώσουν δεκάδες εκατομμύρια ανθρώπων σε δυο στιγμές. Why not, που θα έλεγε και ο Χέγκεθ... Για το δικαίωμα στην αυτοάμυνα, που θα έλεγε και το κάθε αφιονισμένο ισραηλινό κάθαρμα. Use it or lose it, που θα έλεγαν, από τις κρατικοδίαιτες θεσούλες και τα προνόμιά τους, μια στρατιά αποβλακωμένα αδίστακτων και αδίστακτα αποβλακωμένων «τεχνοκρατών», «ακαδημαϊκών» και «αναλυτών»...

Το τι θα ακολουθούσε τότε, είναι δύσκολο να προβλεφθεί. Αλλά είναι σίγουρο ότι στον σημερινό πολυπολικό κόσμο, θα άνοιγε ο δρόμος να χρησιμοποιήσουν και οι άλλοι «πόλοι» τα πυρηνικά τους. Ίσως όχι κατευθείαν και όχι κατά των δυτικών ορδών. Ίσως μετά από έξι μήνες στην Ουκρανία η Ρωσία. Μετά από δεκαέξι μήνες το Πακιστάν στο Αφγανιστάν ή η Ινδία στο Πακιστάν και τανάπαλιν. Ή το ισραηλινό θρεφτάρι μας στην Τουρκία. Ίσως η Τουρκία, με δανεικά πυρηνικά από το Πακιστάν, κατά του Ισραήλ και των λυκοσυμμάχων που θα σπεύσουν να το στηρίξουν, για να κερδίσουν λάφυρα και να θερίσουν ραδιενέργεια. Και ούτω καθεξής... Ίσως πάλι και να μην φτάσουμε ως εκεί. Όμως, είναι κάτι που πρέπει να σκεφτόμαστε πολύ σοβαρότερα από ό,τι το σκέφτονταν πριν 50 χρόνια, επί Ψυχρού Πολέμου. Σήμερα οι δυτικοί ιμπεριαλιστές είναι πολύ πιο απελπισμένοι. Και πολύ πιο τρελαμένοι. Εκεί έχουμε φτάσει. Και φταίμε εδώ στη Δύση για αυτό. Εδώ είναι ο Άξονας του Κακού. Κατ' ουσίαν, πάντα εδώ ήταν –τουλάχιστον για τα τελευταία 500 χρόνια που ξεκίνησε μαζικά το εμπόριο σκλάβων και έπειτα η αποικιοκρατία. Οι αυτοκρατορίες και οι τυραννίες, μέσα στην παρακμή τους, διατίθενται για τα μεγαλύτερα εγκλήματα μήπως και κρατηθούν. Τίποτα δεν θα τις ωφελήσει τελικά. Ο «Τρίτος Κόσμος», οι

μισοαποικιοκρατούμενες χώρες, είναι σήμερα, σε σχέση με πριν από 100

ή 60 χρόνια, σε σύγκριση με τους αποικιοκράτες, πολυπληθέστερες από ποτέ και με μικρότερο τεχνολογικό/στρατιωτικό μειονέκτημα.

4. Μικροαστική εθελοτυφλία

Όμως, τι να κάνουμε; Αφού η τελευταία λέξη της ιδεολογίας και της ... «γεωπολιτικής» ανήκει στη... Βίβλο (!!) και την εσχατολογία της· αφού μας καθοδηγούν σαν βαθύτερες σοφίες, με τεχνολογίες αιχμής στην υπηρεσία τους, το «αποθανέτω η ψυχή μου μετά των αλλοφύλων», η «εξαγωγή ιεραποστόλων και στρατιωτών» και λοιπά αποστομωτικά επιχειρήματα δυτικού ...ορθολογισμού· αφού κυβερνούν οι αντιπροσωπευτικότεροι εκπρόσωποι του κρισιακού καπιταλισμού, δηλαδή φυσικοί απόγονοι και πολιτικοί επίγονοι των ορίτζιναλ ναζί, πάντως αληθινοί ψυχασθενείς της εξουσίας· αφού έχουν κάνει «outsourcing» προς τις «αποικίες» την επαναστατική πολιτική· αφού οι περισσότερες εκδοχές της αριστεράς έχουν αποδειχτεί πολύ βολεμένες στον μικρόκοσμό τους, πολύ περιχαρακωμένες στη ρουτίνα τους, για να πάρουν μια μακρόπνοη πρωτοβουλία, μέσα στις όποιες κοινωνικές αντιστάσεις που κατά καιρούς εγείρονται με ποικίλες αφορμές... Δε βαριέσαι... Ας ελπίσουμε ότι θα τη γλιτώνουμε πάντα. Ότι θα είμαστε η εξαίρεση στον πλανητικό κανόνα. Ας παίξουμε στα ζάρια. Ας διασκεδάσουμε. Ας μεγαλώσουμε τα παιδιά μας κι ίσως να μην προλάβουμε να δούμε το τέλος τους. Ας ενισχύσουμε τους τοίχους των σπιτιών μας κι ίσως να μην προλάβουμε να τα δούμε μέσα στο χάσμα. Στο κάτω-κάτω, και μέσα στην γερμανική κατοχή, ακόμα και στα γκέτο της, οι άνθρωποι δεν είχαν πάλι μια κάποια «καθημερινότητα»; Ε, ας αφεθούμε στην «καθημερινότητα» σαν να ήταν κολοφώνας του ανθρώπινου πολιτισμού...

Υπάρχουν και αυτοί που δεν μπορούν να αφεθούν στην καθημερινότητα. Όπως όσοι έχουν δει τους ισραηλινούς να πυροβολούν έγκυες και παιδιά εξ επαφής. Ή όσοι έχουν μελετήσει την ιστορία και το παρόν του ιμπεριαλισμού και των τυραννιών του. Ή όσοι έχουν αφομοιώσει αμφότερες εμπειρίες.

Αυτοί, τι να κάνουμε; Ίσως υπάρχει εκεί έξω κάποιο δυναμικό,

διασπαρμένο σε διαφορετικές συλλογικότητες ή χώρους, που να θέλει όντως να κάνει κάτι, εκτός από το να μιλάει και να γράφει κείμενα σαν αυτό. Ίσως υπάρχει περίπτωση να βρεθεί και να περάσει στην πράξη αυτό το δυναμικό, παραμερίζοντας ψευδείς συνειδήσεις και ψευδολόγες ηγεσίες. Δεν ξέρω· μόνο όσο ζω ελπίζω. Και προσπαθώ να κάνω και κάτι για αυτό.

Επειδή το θέμα δεν είναι κυρίως τα λόγια και οι διακηρύξεις, οι δεκάρικοι μπροστά από μεγάλα ή μικρά πλήθη. Το θέμα είναι η αποτελεσματικότητα των πράξεων. Τα λόγια λογοδοτούν στο αν βοηθούν σε αυτήν την αποτελεσματικότητα ή αν απλά αποτελούν παραπλανητική παρηγοριά, υποκατάστατο αποτελεσματικών σχεδίων δράσης για παθητικούς παρατηρητές με ένοχη συνείδηση και ύποπτο υλικό υπόβαθρο.

5. Περί αριστεράς

Ένα παράδειγμα. Το μεγαλύτερο ως τώρα, από παγκόσμια σκοπιά. Η γενοκτονία στη Γάζα συνεχίζεται αδιάλειπτα εδώ και δύομισι χρόνια. Εκχειρία δεν υπάρχει, απλά τα ισραηλινά ανίερα τέρατα αντί να σκοτώνουν 300 Παλαιστίνιους την ημέρα όπως πριν, σκοτώνουν 10 την ημέρα. Ένα έγκλημα εφάμιλλο με τη γενοκτονία των Εβραίων από τους γερμανούς ναζί σε διάφορα επίπεδα. Με ρυθμό φόνων ανά ημέρα της ίδιας τάξης μεγέθους με εκείνον στο Άουσβιτς, το Σομπιμπόρ, το Κέλμνο...

Η Ελλάδα των υπουργών, των εφοπλιστών, των στρατηγών, συνένοχη σε γενοκτονία. Άμεσα και συνειδητά. Και μόνο που ο ελληνικός στρατός εκπαιδεύει αδιαλείπτως, κάθε χρόνο από το 2010 ως σήμερα, τους ισραηλινούς φονιάδες σε ελληνικά και ισραηλινά εδάφη, θάλασσες, αέρα. Χώρια οι μπίζνες και η στήριξη σε εφόδια και χρήμα, πάντα με το αζημίωτο, των ελλήνων εφοπλιστών, εργολάβων, πετρελαιάδων.

Τι έχει κάνει, λοιπόν, ο οποιοσδήποτε πολιτικός, κομματικός, κοινωνικός ή άλλος μαζικός φορέας για να σταματήσει αυτή τη συνενοχή; Τι έχει προτείνει ή κάνει μέσα σε αυτούς τους φορείς η «αριστερά»; Διαδηλώσεις... Συζητήσεις... Αποτέλεσμα; Η συνεργασία Ελλάδας-Ισραήλ αντί να φθίνει, βαθαίνει. Άρα; Άρα οι διαδηλώσεις και οι συζητήσεις δεν είχαν σκοπό να φέρουν αποτέλεσμα, αφού τότε αυτή η τακτική θα είχε συμπληρωθεί και με κάτι άλλο. Άρα ή δεν είχαν κανένα συγκεκριμένο σκοπό και

γίνονταν από συνήθεια (όλες πια;) ή είχαν σκοπό την εκτόνωση «ένοχων συνειδήσεων» και την άγρα ψήφων δημοκρατικών πολιτών. Μα τι θα μπορούσε να γίνει, θα σπεύσει κάποιος να ρωτήσει. Είτε καλοπροαίρετα σαν άπειρος μαθητής, είτε κακοπροαίρετα ως απολογητής. Ας πούμε, σε άλλες χώρες, μπαίνουν σε σουπερμάρκετ ομάδες εφήβων, μεσηλικών και γιαγιάδων, κολλάνε αυτοκόλλητα, μοιράζουν φυλλάδια, φωνάζουν στον τηλεβόα: «μην αγοράζετε αυτά τα προϊόντα εταιρειών που εμπορεύονται με το Ισραήλ».

Μποϊκοτάζ. Εδώ ακόμα και όσοι το έχουν στην σημαία τους, δεν το κάνουν, δεν το οργανώνουν, πολύ περισσότερο με προοπτική να γίνει μαζική εκστρατεία μακράς πνοής. Απλά βγάζουν δελτία τύπου και ανακοινώσεις υπέρ αυτού... Κι όποιος βρεθεί να το κάνει... ατομικά! Όσο για άλλους, που το απορρίπτουν ως μέθοδο, δεν προτείνουν και κάτι άλλο. Και σάμπως να μην υπάρχει; Κάθε εβδομάδα πάνε κι έρχονται βαπόρια σε ελληνικά λιμάνια, όχι κυρίως με τουρίστες και χρυσές βίζες, μα με εφόδια για το Ισραήλ. Από καύσιμα και τρόφιμα μέχρι στρατιωτικό υλικό, όλα ταΐζουν την ίδια γενοκτονική οικονομία απαρτχάιντ, όπως απέδειξε και η Αλμπανέζε. Ούτε καν ως μακροπρόθεσμος στόχος δεν τίθεται ο συστηματικός αποκλεισμός σε λιμάνια και αεροδρόμια. Ένας αποκλεισμός το χρόνο, πέντε-δέκα χάρτινες καταγγελίες, τέλος. Ραντεβού στις κάλπες. Δεν σας κάνουν ούτε αυτές οι ιδέες; Έχετε άλλες; Ευχαρίστως. Ποιες; Αλλά όχι για την τιμή των όπλων και την «εξαγωγή συμπερασμάτων». Ποιες;

Δεύτερο παράδειγμα ο πόλεμος με το Ιράν. Αναλύσεις για Τρίτο Παγκόσμιο, ιμπεριαλισμό, γενοκτονία, έξω οι νατοϊκές βάσεις κλπ. Μάλιστα. Συμφωνώ. Θα κάνουμε τίποτα για αυτό; Εκτός από συμβολικές διαδηλώσεις να «διατρανώσουμε την αντίθεσή μας»... Την ξέρουν και την ξέρουμε την αντίθεσή μας. Μήπως να κατέληγαν σε κανέναν αποκλεισμό της Σούδας αυτές οι διαδηλώσεις; Πολύωρο, μετά πολυήμερο και ούτω καθεξής. Ανάλογα με τις δυνάμεις, βρε αδερφέ, αν βρεθούν.

Υπογραφές να φύγουν οι βάσεις; Μπλόκα στους δρόμους; Αποκοπή ρευματοδότησης, υδροδότησης, επικοινωνιών; Οι άλλοι στις Σκουριές ήταν δυο χωριά χωριάτες κι είχαν βάλει φωτιά, επειδή κάποιος σκότωναν τα δέντρα. Εδώ αυτοί σκοτώνουν ανθρώπους –και πολύ περισσότερους από εκείνα τα δέντρα. Εδώ τίποτα; Έστω, όχι

σήμερα, ούτε αύριο. Μεθαύριο. Αλλά με πλάνο και δηλωμένο στόχο.

Ακούγονται υπερβολικά; Ωραία, άλλη πρόταση. Υπάρχει; Απεργίες με κάποια συνέχεια έστω; Η Ιταλία πέρσι έδειξε έναν δρόμο (για το Παλαιστινιακό) που δεν συνεχίστηκε. Θα κάνουμε στην πράξη κάτι με συνέχεια και προοπτικές κλιμάκωσης; Θα ξεκινήσει κάτι με όραμα να επιβάλει ο λαός τη θέλησή του ή ο λαός επιτρέπεται να εκφράζεται μόνο στις ανούσιες, ανόητες και πλέον ανυπόληπτες αστικές εκλογές; Θα κλείσει ο λαός τις βάσεις, θα επιβάλει κάποιου τύπου λαϊκό εμπάργκο στο Ισραήλ – ή θα περιμένει να τα κάνει κάποια... κυβέρνηση; Κι ας μην πέσει ούτε μισός πύραυλος στα Χανιά. Άλλωστε, μάλλον δεν θα πέσει - «τώρα». Αλλά άμα μιλάμε ειλικρινά για ιμπεριαλισμό, Τρίτο Παγκόσμιο και τα συναφή -τότε θα πέσει «κάποια στιγμή», νωρίτερα από ό,τι θα θέλαμε και όχι μόνο στα Χανιά...

Βέβαια, το πρόβλημα δεν περιορίζεται στο πώς πας να επηρεάσεις την εγκληματική ελληνική εξωτερική πολιτική. Και στην εγκληματική εσωτερική πολιτική, ίδιες ανεπάρκειες. Τέμπη. Η μεγαλύτερη διαδήλωση στην ιστορία του κράτους. Αυθόρμητα. Καλεσμένη από γονείς πληγέντων και δολοφονημένων. Κοινωνική πίεση, υποχώρησαν οι γραφειοκρατίες για μια μέρα, βγήκε πανεργατική απεργία. Ποτάμια. Συνέχεια ποια; Μόνο διαδηλώσεις; Κάναμε τη μεγαλύτερη, μεγαλύτερη δεν γίνεται, το ξέρουμε, το ξέρουν. Σκέφτομαι. Αυτοί οι γονείς σε τι όρθωσαν ανάστημα; ΜΜΕ συκοφαντικά. Δικαστές διεφθαρμένοι. Πολιτικό σύστημα διεφθαρμένο. Διεφθαρμένο από αυτούς που λαθρεμπορεύονταν το ξυλόλιο που έκαψε τα παιδιά τους. Και από αυτούς που συνειδητά ξεχαρβάλωσαν και ξεχαρβαλώνουν τον σιδηρόδρομο για να προχωρά η «ιδιωτικοποίηση» –δηλαδή η ληστεία δημόσιας περιουσίας. Τους ολιγάρχες. Είτε ήταν εφοπλιστές, είτε το ΝΑΤΟ, είτε το Ισραήλ, πολλά έχουν ακουστεί. Κι ο κόσμος να θέλει οξυγόνο, δικαιοσύνη, δημοκρατία. Πραγματική, όχι αστική, εφοπλιστική δημοκρατία. Οι γονείς, απλοί μέσοι πολίτες. Βάζουν θέμα για αλλαγή Συντάγματος για την ευθύνη των υπουργών. Θα τους βοηθήσει κανείς; Πώς θα γίνει αυτό; Και μόνο αυτό αρκεί; Μήπως να μπει θέμα και για τον έλεγχο των εξουσιών από το λαό; Βασικός μισθός ανειδίκευτου εργάτη σε όλα τα ανώτερα αξιώματα,

εκλογή δικαστών από το λαό (αυτό και στον καπιταλισμό συμβαίνει αλλού), κυρίως ανακλητότητα όλων των αιρετών εκπροσώπων. Για τα ΜΜΕ, απαγόρευση κατοχής ΜΜΕ από άτομα ή οργανισμούς με πάνω από ένα πλαφόν εισοδήματος και περιουσίας. (Πρακτικά, ΜΜΕ μόνο κρατικά και συνεταιριστικά. Πριν το 1991, περισσότερη «δημοκρατία» είχαμε με κρατικά κανάλια, παρά με τα ιδιωτικά που την διάβρωσαν μια ώρα αρχύτερα.) Και κυρίως, χτύπημα της συγκέντρωσης πλούτου- παραγωγής στην ολιγαρχία. Κρατικοποίηση όλων των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας. Παλιά παράδοση αιτημάτων. Ειδικά το τελευταίο, το γράφουν κατά κάποιον τρόπο πάρα πολλοί στη χαρτούρα τους. Οπότε το ρεφρέν: πώς θα γίνουν αυτά; Μόνο με μια μεγάλη πολιτική εκστρατεία στην κοινωνία μπορούν να γίνουν. Υπερκομματική και διακομματική προφανώς. Ίσως αντί για εκδηλώσεις, οι γονείς να πρωτοστατούσαν στην οργάνωση λαϊκών συνελεύσεων με αίτημα δημοψήφισμα για εκκίνηση μιας διαδικασίας Συντακτικής Συνέλευσης, άμεσα εκλεγμένης από το λαό. Μην τα πολυλογώ, μια ξαναειπωμένη ιδέα είναι, εμπνευσμένη από την Λατινική Αμερική και τις παγκόσμιες επαναστατικές παραδόσεις. Δεν είναι αυτό το θέμα. Αληθινή δημοκρατία δεν θέλουμε; Σοσιαλισμό το λεν επίσης. Ριζική πολιτειακή αλλαγή επί το δημοκρατικότερο. Ε, πώς θα γίνει αυτό αν όχι με λαϊκό κίνημα που θα το ζητά; Και να πεις δεν υπάρχει ακροατήριο; Ανεδαφικό; Ωραία. Τίποτα πρωτοβουλίες για απεργίες έστω; Κανείς; Κανείς από αυτούς που λεν ότι «μπορούν»; Κανείς; Α, ναι! «Μπόρεσε» η δικηγόρος της Καρυστιανού. Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια και κάλη. Τράτζικ και τραγικό. Η Καρυστιανού δεν είχε τα πολιτικά εφόδια να καταλάβει πώς μπορεί να επιβάλει δικαιοσύνη για το παιδί της κι έπεσε στην λούμπα μιας ακροδεξιάς κουστωδίας. Αυτή φταίει βασικά; Η απόδοση ευθυνών πρέπει να αποσκοπεί σε κάποια κινητοποίηση υγιών δυνάμεων, σε κάποια πραγματική αλλαγή. Λοιπόν, οι άλλοι που ήξεραν καλύτερα, γιατί δεν έδειξαν πώς θα γίνει; Τι έδειξαν; Επετειακές πορείες και κάλη στα αριστερά; Ωραιότατα... Δεν είναι βέβαια όλοι οι οργανωτές αυτών των συμβολικών και αναποτελεσματικών κινητοποιήσεων, «κακοπροαίρετοι» ή απατεώνες. Πολλοί έχουν καλές προθέσεις. Ακόμη και αυτοί που

καλούν στην κάλπη. Μπορεί και αυτοί που καλούν σε νηστεία και προσευχή να έχουν καλές προθέσεις, ειδικά αν δεν είναι επαγγελματίες, αμειβόμενα στελέχη. Αλλά δίνουν την εντύπωση ότι δεν μπορούν ούτε να φανταστούν -όχι απλά τι θα έκαναν ακόμη κι αν είχαν την εξουσία, αλλά ούτε τι θα έκαναν σήμερα για να διευρύνουν την στενή επιρροή τους... Γνωρίζουν ποιος δρόμος είναι στρωμένος με καλές προθέσεις. Και δεν έχουν καν σοβαρούς απολογισμούς των αποτυχιών τους. Μα, για να μεγαλώσουν

κάποτε οι ορίζοντές μας, οι μεγάλες αποτυχίες είναι που πρέπει να παιδεύουν σκέψη και αναλύσεις, όχι οι μικρές επιτυχίες... Αυτό αφορά και τις λεγόμενες «αναρχικές» (αντιεξουσιαστικές) ομάδες, που από πολλές αριστερές οργανώσεις και κόμματα τις προτιμώ κάπως –και χωρίς «θεωρία» τουλάχιστον θέλουν κάτι να κάνουν επί του πεδίου. Αν και πάλι, χωρίς στόχο σύνδεσης με όλο και μαζικότερα ακροατήρια, είτε αυτά που βγήκαν στα Τέμπη είτε αυτά που μπαίνουν κάθε πρωί να «χτυπήσουν κάρτα», συμβολισμός καταλήγει ο κάθε ακτιβισμός. Ακόμη και ο πιο βίαιος. Ισχύει γενικά: χωρίς ρεαλιστική στρατηγική νίκης, οι τακτικές επιτυχίες οδηγούν στην συντριβή. Αυτό δεν ευχόμαστε και για

τους αμερικάνους άλλωστε;

Υ.Γ. Αν η πρώτη σκέψη σου με όλα αυτά ήταν ο Μπένγιαμιν, να το κοιτάξεις. Σε μένα ήταν η έβδομη σκέψη.

B.M.

Η αλληλεγγύη δεν ποινικοποιείται!

Το Δημοτικό Συμβούλιο Αμοργού – κατόπιν εισήγησης του δημάρχου Ελευθερίου Καραΐσκου – ενέκρινε πρόταση να αποσταλεί στον

Εισαγγελέα Νάξου αίτημα άσκησης ποινικής δίωξης εναντίον όσων συμμετείχαν στην ειρηνική παρέμβαση υπέρ της Παλαιστίνης σε παραδοσιακό πανηγύρι του νησιού, το Σάββατο 26 Ιουλίου, καθώς και συγκεκριμένα εναντίον του Ιάσονα Αποστολόπουλου που δημοσίευσε σχετική ανάρτηση στο Facebook.

Με πολιτική επιλογή, ο Δήμος και τα συστηματικά μέσα αποφάσισαν να εστιάσουν σε μία σύντομη ένταση που δημιουργήθηκε στο εν λόγω πανηγύρι, για να στοχοποιήσει τους αλληλέγγυους ως ταραχοποιούς. Η παρέμβαση αυτή ήταν ακόμη μία από τις χιλιάδες που έγιναν αυτό το καλοκαίρι σε εκατοντάδες σημεία σε όλη τη χώρα, και ταυτόχρονα εκείνη που κατέλαβε σχεδόν κατά αποκλειστικότητα τον δημόσιο χώρο των συστημικών μέσων.

Ο Δήμος επιλέγει να συνεχίσει αυτή τη στοχοποίηση και να την προχωρήσει νομικά. Η νομική βάση που επικαλούνται είναι η «διατάραξη της κοινής ειρήνης», ενώ ρητά δηλώνεται ότι ο Δήμος προτίθεται να παραστεί ως πολιτική αγωγή για να υποστηρίξει την κατηγορία στο δικαστήριο. Δεν υπήρξε κανένα βίαιο επεισόδιο από την πλευρά των διαδηλωτών/ριών, αλλά μια δημόσια, ειρηνική έκφραση αλληλεγγύης στον παλαιστινιακό λαό και καταγγελίας της γενοκτονίας στη Γάζα. Το να βαφτίζεται μια τέτοια παρέμβαση «διατάραξη κοινής ειρήνης» αποτελεί επικίνδυνη αντιστροφή της πραγματικότητας και ευθεία στοχοποίηση θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Πρόκειται για μια επίθεση που δεν στρέφεται μόνο ενάντια στους ντόπιους αγωνιστές και αλληλέγγυους, αλλά και απέναντι σε όλον εκείνον τον κόσμο που επισκέπτεται το νησί με πνεύμα αλληλεγγύης, σε τουρίστες και ταξιδιώτες που βλέπουν την Αμοργό ως χώρο φιλοξενίας και ελευθερίας.

Ο Δήμος επιχειρεί να στείλει το μήνυμα ότι τέτοιες φωνές «δεν χωράνε». Όμως αυτό συνδέεται άμεσα με το σχέδιο «ανάπλασης» και υπερτουριστικοποίησης του νησιού, που έρχεται σε αντίθεση με τις πραγματικές ανάγκες των κατοίκων.

Ο δήμος προωθεί έργα όπως το νέο λιμάνι των Καταπολών, το οποίο σηματοδοτεί σημαντική περιβαλλοντική επιβάρυνση και έχει αφήσει το νησί διχασμένο, σύμφωνα με ομώνυμο δημοσίευμα της εφημερίδας Καθημερινής (Σεπτ. 2024). Η δημοτική αρχή του κ. Καραίσκου δείχνει τις “νομικές ανησυχίες” της στην υπόθεση του πανηγυριού, αλλά έχει υστερήσει σημαντικά σε υποθέσεις που αφορούν την ίδια, η οποία έχει δεχθεί συστηματικές ερωτήσεις για έργα στο νησί και πρόσφατα δέχθηκε πρόστιμα για παράνομες

διανοίξεις δρόμων από την Περιφέρεια Νότιου Αιγαίου (Ιούλιος 2025). Αυτό δείχνει ξεκάθαρα ένα μοντέλο δήθεν “ανάπτυξης” και μια εργαλειακή αντίληψη της δικαιοσύνης (που θυμίζει τις πρακτικές SLAPP), που απομακρύνει το νησί από την ταυτότητα και την αυτοτέλειά του, προς όφελος μιας τουριστικής λογικής χωρίς φωνές αντίστασης.

Η απόφαση του Δήμου Αμοργού μας γυρίζει σε σκοτεινές εποχές: επιχειρεί να μετατρέψει την αλληλεγγύη σε «απειλή» και τον ενεργό πολίτη σε «κατηγορούμενο». Η ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα στην ειρηνική συνάθροιση προστατεύονται ρητά από το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ, και η στοχοποίηση ακόμα και αναρτήσεων στα κοινωνικά δίκτυα αποκαλύπτει τον αυταρχικό κατήφορο της δημοτικής αρχής.

Ζητάμε την άμεση ανάκληση της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Αμοργού και καλούμε όλους τους δημοκρατικούς φορείς, συλλογικότητες και πολίτες να αντισταθούν στην ποινικοποίηση της αλληλεγγύης.

Η πραγματική «διατάραξη της ειρήνης» δεν είναι τα πανό ή τα συνθήματα. Είναι η γενοκτονία στη Γάζα, ο αποκλεισμός, η πείνα και οι βομβαρδισμοί. Και η πραγματική απειλή για την Αμοργό δεν είναι ο κόσμος της αλληλεγγύης που το επισκέπτεται, αλλά το ξεπούλημα και η υπερτουριστικοποίηση που αγνοεί τους ανθρώπους της.

Η αλληλεγγύη δεν ποινικοποιείται!

@March to Gaza Greece

Καμία σκέψη για δίωξη

στον Ιάσονα Αποστολόπουλο

Η αλληλεγγύη δεν ποινικοποιείται

#marchtogaza_greece

Αλληλεγγύη στο Ιράν και τους λαούς της Μέσης Ανατολής: Να ηττηθεί ο δυτικός ιμπεριαλισμός και το Ισραήλ!

του Αλέξη Λιοσάτου

Στις 14 Ιουνίου, το Ισραήλ άνοιξε ένα νέο μέτωπο πολέμου στη Μέση Ανατολή, αυτή τη φορά απέναντι στο μακράν ισχυρότερο κράτος του «Άξονα του κακού», το Ιράν. Η υποδούλωση του Ιράν αποτελεί τον απώτερο, διακηρυγμένο στόχο των ΗΠΑ και του Ισραήλ εδώ και 25-30 χρόνια. Ήδη από τη δεκαετία του '90, οι ΗΠΑ είχαν σκιαγραφήσει το σενάριο για μια «Νέα Μέση Ανατολή», ένα σχέδιο που ξεκίνησε με τους πολέμους σε Αφγανιστάν και Ιράκ και προβλεπόταν να ολοκληρωθεί με τη συντριβή του Ιράν.

Η Προπαγάνδα πίσω από την Επίθεση

Οι «κατηγορίες» και οι «δικαιολογίες» που επιστρατεύονται σήμερα για την επίθεση στο Ιράν συνιστούν ξεδιάντροπη προπαγάνδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δικαιολογία των υποτιθέμενων πυρηνικών όπλων του Ιράν. Το Ιράν δεν διαθέτει πυρηνικά όπλα – γεγονός που παραδέχονται ακόμα και συνεργάτες του Τραμπ – ενώ το Ισραήλ είναι η μόνη δύναμη στη Μέση Ανατολή που έχει. Ωστόσο, οι ΗΠΑ και το Ισραήλ επιδιώκουν την πλήρη εξάλειψη του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν, δηλαδή ακόμα και την πιθανότητα απόκτησης πυρηνικών. Στόχος τους είναι η εξασφάλιση του μονοπωλίου του Ισραήλ για να τρομοκρατεί την περιοχή ακόμα περισσότερο.

Ο Τραμπ έδωσε τελεσίγραφο στο Ιράν να συνθηκολογήσει, και έπειτα, σε συνεννόηση με τον Νετανιάχου, ξεκίνησαν την επίθεση με στόχο τον εξανδραποδισμό της Τεχεράνης. Σήμερα, αμερικανικά αεροπλανοφόρα πλησιάζουν τον Περσικό Κόλπο για να συνδράμουν

το Ισραήλ.

Συνέχεια της Σιωνιστικής Επιθετικότητας

Ο πόλεμος στο Ιράν αποτελεί συνέχεια της σιωνιστικής επιθετικότητας και των πολέμων σε Γάζα, Υεμένη, Λίβανο, Συρία. Εντάσσεται στην προσπάθεια της «Δύσης» και των σιωνιστών του Ισραήλ να ανακτήσουν τον πλήρη έλεγχο της περιοχής.

Για τον Νετανιάχου, ο πόλεμος είναι ζήτημα πολιτικής επιβίωσης. Φαίνεται όμως ότι και για την ισραηλινή άρχουσα τάξη, η όρεξη έχει ανοίξει μετά τις πρόσφατες «επιτυχίες» τους στην ευρύτερη περιοχή, επιδιώκοντας πλέον την «ολοκληρωτική νίκη». Άλλωστε, παρά την ολοκληρωτική καταστροφή της Γάζας, η Χαμάς έχει πληγεί σε μικρό βαθμό, και το Ισραήλ στρέφεται τώρα προς το βασικό της στήριγμα, το περσικό κράτος.

Γεωπολιτικές Διαστάσεις και Στοχεύσεις

Από την άλλη πλευρά, παρόλο που η στρατηγική των ΗΠΑ είναι το «Πίβοτ στον Ειρηνικό», δηλαδή η απεμπλοκή από τη Μέση Ανατολή και η άμεση ανάσχεση της Κίνας, φαίνονται παραπάνω από διατεθειμένες να στηρίξουν το Ισραήλ σε αυτή τη σύγκρουση. Στόχος τους είναι μια «τελική λύση» στη Μέση Ανατολή, πριν ρίξουν όλο τους το βάρος στον Ειρηνικό. Μακροπρόθεσμα, αυτή η εμπλοκή μπορεί να καθυστερήσει περαιτέρω το «πίβοτ» που τόσο έχει ανάγκη η αμερικανική άρχουσα τάξη.

Εξάλλου, ο στόχος της ήττας του Ιράν συνδέεται άμεσα με την αποδυνάμωση των BRICS και της Κίνας. Ενδεχομένως, στην έναρξη της ισραηλινής επίθεσης να παίζει ρόλο και η μειωμένη επιρροή των ΗΠΑ πάνω στα «μαντρόσκυλά» τους, καθώς ο διεθνής ρόλος τους αποδυναμώνεται λόγω των ευρύτερων γεωπολιτικοοικονομικών ανακατατάξεων του 21ου αιώνα. Είναι πολύ πιθανό να υπάρχει και η διάσταση του «εκβιασμού» των Σιωνιστών προς τις ΗΠΑ, ένας «διαρκής πόλεμος» που θα τις σύρει πίσω τους και θα τις αναγκάσει να εμπλακούν ενεργά, ώστε να εξασφαλιστεί η απόλυτη κυριαρχία αμφοτέρων στην περιοχή των πετρελαίων. Το Ισραήλ,

άλλωστε, ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο χτίστηκε με τις ευλογίες των ιμπεριαλιστών το 1948 στην περιοχή της Παλαιστίνης: για να καθυποτάξει τους λαούς της Μέσης Ανατολής και να βάλει χέρι στα πετρέλαια. Χωρίς το Ισραήλ, οι ΗΠΑ και η Δύση δεν μπορούν να πετύχουν αυτόν τον στόχο – εξ' ου και η στήριξή τους με κάθε κόστος, έστω κι αν καθυστερούν τα υπόλοιπα σχέδιά τους. Γι' αυτό ο Τραμπ μιλάει στο «εμείς» αναφερόμενος στο Ισραήλ και απειλεί ανοιχτά με πόλεμο των ΗΠΑ στο Ιράν και δολοφονία του Χαμενεί.

Η Αντίσταση του Ιράν και οι Συνέπειες

Το Ιράν δεν είχε σκοπό να εμπλακεί σε αντιπαράθεση με ΗΠΑ-Ισραήλ. Αυτό φάνηκε τόσο από τις υποτονικές αντιδράσεις του στη γενοκτονία της Γάζας, στις επιθέσεις σε Υεμένη, Λίβανο, Συρία, όσο και από την καθυστερημένη αντίδρασή του στην επίθεση του Ισραήλ, παρόλο που ήταν αναμενόμενη. Όμως, τώρα δεν είχε άλλη επιλογή από το να αντιδράσει. Και έχει ήδη πλήξει στρατιωτικά το Ισραήλ περισσότερο από κάθε άλλη χώρα, απομυθοποιώντας την εικόνα του «ανίκητου Ισραήλ» και προκαλώντας θανάτους και σοβαρές καταστροφές στο Τελ Αβίβ και αλλού. Αρνείται να δηλώσει υποταγή και απειλεί ακόμα και δυτικές βάσεις σε περίπτωση που εμπλακούν οι ΗΠΑ. Ρωσία και Κίνα υψώνουν τους τόνους, με την Κίνα να εξοπλίζει ήδη το Ιράν.

Είναι προφανές ότι προστίθεται ακόμα μια πολεμική εστία που φέρνει μια γενική ιμπεριαλιστική σύρραξη πιο κοντά. Ήδη ο πόλεμος Ισραήλ-Ιράν αυξάνει τις τιμές του πετρελαίου και πλήττει τα χρηματιστήρια, με μια κλιμάκωση του πολέμου να απειλεί την παγκόσμια οικονομία με βαθιά ύφεση – και άρα νέα λιτότητα για τους «από κάτω».

Δεν είναι ένοχα μόνο τα αμερικανικά όπλα ή η στήριξη των μεγάλων δυτικών δυνάμεων: Το ελληνικό κράτος είναι συνένοχο σε αυτόν τον πόλεμο. Δύο χρόνια πριν, οι ισραηλινοί πιλότοι των F-35 έκαναν κοινές ασκήσεις με τα F-16 της ελληνικής αεροπορίας, «προβάροντας» τις σημερινές επιθέσεις στο Ιράν. Οι

ελληνικές κυβερνήσεις στηρίζουν έμμεσα κι άμεσα στρατιωτικά όλες τις επεμβάσεις στη Μέση Ανατολή.

Να ηττηθεί το Ισραήλ, οι ΗΠΑ, η «Δύση»!

Το Ισραήλ, με τις πλάτες της Δύσης, δεν είναι ανίκητο, κάθε άλλο. Ρισκάρει, και το σχέδιό του μπορεί να γυρίσει μπούμερανγκ. Οι δυτικοί και οι σιωνιστές θέλουν να υποτάξουν την Τεχεράνη, ακόμα και με αλλαγή καθεστώτος, και να αποδυναμώσουν τη συμμαχία Ιράν-Κίνας-Ρωσίας, αλλά φαίνεται πιθανότερο να την ενισχύσουν. Ακόμα και το Πακιστάν έχει δηλώσει στήριξη στο Ιράν, και μάλιστα διαθέτει πυρηνικά όπλα και απειλεί να τα χρησιμοποιήσει! Θέλουν να αποτρέψουν την απόκτηση πυρηνικών όπλων από το Ιράν, αλλά είναι πιθανό να την επιταχύνουν. Το Ισραήλ θέλει να εδραιώσει την κυριαρχία του και να τσακίσει κάθε εστία ανυπακοής στην περιοχή. Ωστόσο, ήδη το αντιπολεμικό κίνημα δυναμώνει μέσω της εξαπλώνομενης αλληλεγγύης στη Γάζα. Το Ισραήλ απομονώνεται κοινωνικά διεθνώς, αλλά το κύμα αντιπολίτευσης ενισχύεται συνεχώς και εντός του σιωνιστικού κράτους. Όλο και περισσότεροι Ισραηλινοί κάτοικοι διαδηλώνουν για ειρήνη και εξοργίζονται με το ολοένα αυξανόμενο κλίμα ανασφάλειας που πλέον έχει κατακλύσει ακόμα και την καρδιά του κράτους, το Τελ Αβίβ.

Αυτή την προοπτική του «μπούμερανγκ» πρέπει να ενισχύσουμε, δείχνοντας αμέριστη και μονομερή αλληλεγγύη στο Ιράν και τους αραβικούς λαούς, καλώντας ανοιχτά για την ήττα του Ισραήλ και των ΗΠΑ. Τα αντιδραστικά καθεστώτα των κρατών της Μέσης Ανατολής ή η αντιδραστική φύση των αντιστασιακών οργανώσεων τύπου Χαμάς και Χεζμπολάχ δεν αποτελούν επιχείρημα για τη μη στήριξή τους απέναντι στον δυτικό ιμπεριαλισμό. Ίσα-ίσα το αντίθετο: είναι η δράση του δυτικού ιμπεριαλισμού και του σιωνιστικού του «μαντρόσκυλου» που σταθεροποιεί τους αντιδραστικούς στην ηγεσία και εμποδίζει τη δράση των λαϊκών μαζών να ανατρέψουν τα καθεστώτα τους.

Οι στρατιωτικές επιτυχίες του Ιράν μπορεί να αυξήσουν την αυτοπεποίθηση των λαών στην περιοχή απέναντι στο κράτος-

τρομοκράτη, να ενισχύσουν το αντιπολεμικό κίνημα της Δύσης, αλλά και του Ισραήλ, που θα απαιτήσει τον τερματισμό του πολέμου. Μια παρατεταμένη σύγκρουση μπορεί να φθείρει περαιτέρω οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά το Ισραήλ, αλλά και τις ΗΠΑ, και να αναγκάσει τις άρχουσες τάξεις τους να αλλάξουν πορεία. Οι ΗΠΑ στόχευαν στην απεμπλοκή από τη Μέση Ανατολή και τώρα κινδυνεύουν να εμπλακούν ακόμα βαθύτερα, με κίνδυνο ένα ακόμα μεγαλύτερο αντιπολεμικό αλλά και αντικυβερνητικό κίνημα. Έχει φανεί ήδη η στρατιωτική αδυναμία των ΗΠΑ σε Αφγανιστάν, Ιράκ και Ουκρανία. Σήμερα προστίθεται ένας νέος εχθρός, ακόμα ισχυρότερος από το Ιράκ. Σε περίπτωση που οι ΗΠΑ δεν εμπλακούν, το Ισραήλ αντιμετωπίζει ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα.

Επιπλέον, ο πόλεμος στο Ιράν είναι δεμένος με τη γενοκτονία στη Γάζα. Έχουμε γράψει αρκετές φορές ότι η λύση στο Παλαιστινιακό είναι ο ξεσηκωμός των λαών της Μέσης Ανατολής, που θα οδηγήσουν το Ισραήλ να χάσει τον έλεγχο και να αχρηστευθεί ως ιμπεριαλιστικό «μαντρόσκυλο». Αυτό θα οδηγήσει στη διακοπή της χρηματοδότησης και της στρατιωτικής ενίσχυσης από τη Δύση, και στην «απελευθέρωση» της ταξικής πάλης εντός Ισραήλ. Έτσι μπορεί να διαλυθεί το σιωνιστικό κράτος και να μπορέσει να χτιστεί ένα νέο κράτος στα όρια της ιστορικής Παλαιστίνης, όπου οι Εβραίοι και οι Άραβες εργάτες και εργάτριες θα ζουν αρμονικά. Ο στόχος του εργατικού κινήματος στη Δύση πρέπει να είναι η διάλυση του Ισραήλ και η εκδίωξη όλων (και κυρίως των Δυτικών) ιμπεριαλιστικών δυνάμεων στην περιοχή.

Σε αυτή τη διαδρομή μπορεί να οδηγήσει πιο γρήγορα ο μιλιταριστικός οπορτουνισμός και η αλαζονεία του Ισραήλ, και πρέπει όλοι να παλεύουμε για την ήττα του σε κάθε μέτωπο.

Η συντριβή ή η υποταγή του Ιράν θα φέρει πιο κοντά την ολοκληρωτική ήττα των Παλαιστινίων. Η καθυστέρηση της νίκης και οι στρατιωτικές αποτυχίες των σιωνιστών δίνουν χρόνο και χώρο στην παλαιστινιακή αντίσταση, αλλά και στην εκδήλωση ευρύτερου λαϊκού κινήματος στην περιοχή. Επίσης, καθιστούν πιο

πιθανό να αλλάξουν τακτική οι ΗΠΑ και να ασκήσουν πίεση στο Ισραήλ να συμμορφωθεί – ή ακόμα και να το εγκαταλείψουν. Αυτή την προοπτική πρέπει να ενισχύσουμε οι εργατικές και λαϊκές μάζες και στη Δύση.

Για την Ειρήνη και την Ανατροπή

Ως σοσιαλιστές και διεθνιστές, είμαστε με την ειρήνη. Αλλά η ειρήνη θα εξασφαλιστεί με την ανατροπή του καπιταλισμού, του διεθνούς συστήματος που καλλιεργεί τον εθνικισμό, τον μιλιταρισμό και οδηγεί σε στρατιωτικές επεμβάσεις, σκορπίζοντας τον θάνατο σε εκατομμύρια ανθρώπους, η πλειοψηφία των οποίων είναι άμαχοι, φτωχοί, εργάτ(ρι)ες. Μέχρι να ανατραπεί ο καπιταλισμός, οφείλουμε να πάρουμε θέση.

Παρά τη σιωπηλή – προς το παρόν – στήριξη του «Ανατολικού Μπλοκ» στο Ιράν, σήμερα κατά βάση έχουμε από τη μία πλευρά το καθεστώς του Ιράν, τη Χαμάς, τη Χεζμπολάχ και τους Χούθι να αντιστέκονται απέναντι στον αμερικανικό ιμπεριαλισμό – τον παγκόσμιο τρομοκράτη – και το σιωνιστικό κράτος των εποίκων. Οι τελευταίοι είναι οι επιτιθέμενοι, οι ισχυροί και οι τραμπούκοι, και τους μισεί η συντριπτική πλειοψηφία των λαών της Μέσης Ανατολής. Τασσόμαστε ανοιχτά με αυτούς τους λαούς και επιδιώκουμε την ήττα της Δύσης και του Ισραήλ.

Όμως, πέρα από την «αλληλεγγύη», το ζήτημα αφορά άμεσα και τους δυτικούς λαούς. Όχι μόνο γιατί κάθε επέμβαση ενισχύει την «οικονομία των όπλων» την ώρα που οι φτωχοί μαστίζονται από λιτότητα, ανεργία και διάλυση του κοινωνικού κράτους, αλλά και γιατί βρισκόμαστε ακόμα πιο κοντά σε μια γενικότερη ανάφλεξη στη Μέση Ανατολή που απειλεί από ακόμα έναν δρόμο να ανοίξει τις «Πύλες της Κολάσεως», οδηγώντας σε νέο παγκόσμιο πόλεμο.

Απαιτούμε :

- **Κάτω τα χέρια από το Ιράν!**
- **Διάλυση του Ισραήλ – Λευτεριά στην Παλαιστίνη!**
- **Να ηττηθεί ο Δυτικός ιμπεριαλισμός – Έξω όλοι οι**

ιμπεριαλιστές από τη Μέση Ανατολή!

- Καμία ελληνική συμμετοχή – Να ανατρέψουμε την κυβέρνηση Μητσοτάκη, ενάντια στη φτώχεια, τον νεοφιλελευθερισμό, τον милитарισμό και τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις!
  - Να ανατρέψουμε διεθνώς το σύστημα της φτώχειας, του ρατσισμού, του εθνικισμού και του πολέμου!
-

Σύσκεψη φορέων και σωματείων από πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς τη Δευτέρα 26/5/25 στις 19:00 μ.μ.

Το ΣΕΡΕΤΕ, ο Σύλλογος Ερευνητών/Ερευνητριών και Εργαζομένων στην Έρευνα Ηρακλείου (ΣΕΕΗ), το Σωματείο Συμβασιούχων Ερευνητών/-τριών και Διδασκόντων/-ουσών Ρεθύμνου (ΣΣΕΔΠΕΚΡ) και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ερευνητικών Κέντρων και Ιδρυμάτων (ΠΟΕΕΚΙ) καλούμε σε σύσκεψη φορέων και σωματείων από πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς τη Δευτέρα 26/5/25 στις 19:00 μ.μ.

Στις 28 Φλεβάρη του 2025 η κοινωνία μίλησε αναγκάζοντας την κυβέρνηση σε αναδίπλωση, γύρω από το έγκλημα των Τεμπών και τα αποτελέσματα των διαχρονικών πολιτικών απαξίωσης και ιδιωτικοποίησης των δημοσίων αγαθών. Ο λαϊκός παράγοντας έφερε την κυβέρνηση σε πολιτικά δύσκολη θέση. Παρόλες τις προσπάθειες συγκάλυψης, το τεράστιο αυτό αγκάθι παραμένει. Σε

αυτό το πλαίσιο, τις τελευταίες ημέρες, η κυβέρνηση και τα παπαγαλάκια της επιχειρούν να αλλάξουν την ατζέντα, στοχοποιώντας το δημόσιο πανεπιστήμιο και δυσφημίζοντας κάθε προσπάθεια ελεύθερης έκφρασης ή υπεράσπισης της αλήθειας. Η δημοκρατική ελεύθερη έκφραση αποτελεί θεμελιακό στοιχείο της επιστημονικής έρευνας και του ακαδημαϊκού χώρου. Η επιστημονική έρευνα έχει στον πυρήνα της την αποκάλυψη της αλήθειας και προϋποθέτει την ελευθερία του λόγου και της κριτικής. Δεν μπορεί να μετατρέπεται σε εργαλείο συγκάλυψης ευθυνών (της εκάστοτε κυβέρνησης ή άλλων παραγόντων) ή πλουτισμού των εταιριών. Αυτή η κατά μέτωπο επίθεση στα πανεπιστημιακά ιδρύματα και συνολικά στον κλάδο της επιστημονικής έρευνας και γνώσης πρέπει να μας βρει όλους απέναντί της, επειδή είναι μια επίθεση στα ίδια τα θεμέλια που συγκροτούν μια δημοκρατική κοινωνία. Η επιστήμη, η γνώση και η εκπαίδευση αποτελούν δημόσιο αγαθό όπως η υγεία και η κάλυψη των βασικών αναγκών (ενέργεια, νερό).

Μιλάμε για έναν κλάδο, την έρευνα, στον οποίο κάποια/ος μπορεί να κάνει διδακτορικό για 800€ το μήνα ή και να μην πληρώνεται καν για τη δουλειά του. Μιλάμε για τον κλάδο στον οποίο τα timesheets γράφουν 5 ή 6 ώρες ημερησίως, ενώ πολλές φορές βρισκόμαστε στο εργαστήριο ή στο γραφείο μας περισσότερες από 8. Την ίδια στιγμή οι συμβασιούχοι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι να περιμένουν το τέλος του εξαμήνου για να δουν χρήματα στο λογαριασμό τους, ενώ τα αποτελέσματα των προκηρύξεων καθυστερούν πολλούς μήνες. Πώς αλλιώς, όταν τα κονδύλια που λαμβάνουν τα ελληνικά πανεπιστήμια για τις λειτουργικές τους ανάγκες έχουν μειωθεί πάνω από 50% σε σχέση με το 2009 και πλέον δεν μπορούν να καλύψουν καν τις λειτουργικές τους ανάγκες; Πώς αλλιώς, όταν η χρηματοδότηση ανά φοιτητή βρίσκεται σήμερα στο 1/3 του μέσου όρου των χωρών της ΕΕ; Η λύση που προτείνει η κυβέρνηση είναι στη γνωστή κατεύθυνση της επιχειρηματοποίησης, με επιβολή διδάκτρων στα μεταπτυχιακά και την εισαγωγή εταιρειών στην έρευνα. Για να περάσουν όλα αυτά, απαραίτητη είναι και η καταστολή όσων αγωνίζονται, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ποινική δίωξη

συνδικαλιστών ερευνητών με κατασκευασμένες κατηγορίες. Την ίδια στιγμή, λαμβάνουν χώρα διώξεις και σε συνδικαλιστές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που αγωνίζονται ενάντια στην αξιολόγηση, που σκοπό έχει την κατηγοριοποίηση των σχολείων.

Ως σωματεία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα ερευνητικά κέντρα της χώρας έχουμε αποφασίσει, από κοινού με μια σειρά από σωματεία στον κλάδο, **πανελλαδική απεργία και ημέρα δράσης** για τα ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο μας **στον κλάδο της επιστημονικής έρευνας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις 29 Μαΐου**. Παλεύουμε για αξιοπρεπή μισθό, ωράριο, ασφάλιση, αύξηση της χρηματοδότησης για την έρευνα και μόνιμες προσλήψεις. Υπό το φως των τελευταίων εξελίξεων, καλούμε σε διευρυμένη συμμετοχή στις δράσεις εκείνη την ημέρα, με άξονα τον **αγώνα για ακαδημαϊκή ελευθερία και δημόσιο χαρακτήρα της επιστήμης και του πανεπιστημίου**. Η επίθεση στην ίδια την επιστήμη, τον ορθό λόγο και τους θεσμούς που τα υποστηρίζουν αποτελεί διεθνές φαινόμενο, το οποίο ξεσηκώνει τα ιδρύματα και τους συναδέλφους μας σε όλο τον κόσμο. Προσπαθούν να σιγήσουν τις φωνές κατά της γενοκτονίας από το κράτος-τρομοκράτη στη Γάζα και την ανάμειξη των φορέων μας στην πολεμική προετοιμασία με εργαλείο την υποχρηματοδότηση, στο πλαίσιο μιας γενικότερης στροφής σε μια πολεμική οικονομία. Θεωρούμε ότι μοναδική προτεραιότητα της επιστήμης πρέπει να είναι η ανάδειξη της αλήθειας, η κοινωνική πρόοδος και τα συμφέροντα της πλατιάς εργαζόμενης πλειοψηφίας. Αντίθετα σε αυτά, η επιχειρούμενη ριζική στροφή της επιστημονικής έρευνας γύρω από την πολεμική προετοιμασία δεν μπορεί να φέρει τίποτα θετικό παρά μόνο τον όλεθρο.

Ενόψει των προγραμματισμένων κινητοποιήσεων της 29ης Μαΐου και με σκοπό να διερευνήσουμε τις δυνατότητες συντονισμού και οργάνωσης του αγώνα για πραγματικά δημόσιο πανεπιστήμιο και έρευνα για τις ανάγκες του λαού και την ευημερία του, αλλά και της διασφάλισης του δικαιώματος ελεύθερης έκφρασης και συνδικαλιστικής δράσης, καλούμε σε **σύσκεψη φορέων και σωματείων από πανεπιστήμια και ερευνητικούς φορείς διαδικτυακά**

την Δευτέρα στις 19:00 το απόγευμα.

Δείτε επίσης την [ανακοίνωση](#) των σωματείων για την Πανελλαδική Ημέρα Δράσης.

Αντιφασιστικός Συντονισμός Αθήνας – Πειραιά: Για τη δίκη των 25 μελών του Ρουβίκωνα, 22/5/25

Για τη δίκη των 25 μελών του Ρουβίκωνα, έπειτα από παρέμβαση στην ταράτσα της Hellenic Train στις 28 Φλεβάρη, ημέρα γενικής απεργίας δύο χρόνια μετά το έγκλημα των Τεμπών.

Ο Ρουβίκωνας, μέσα στα πλαίσια των κινητοποιήσεων της 28ης Φλεβάρη, έκανε παρέμβαση στο κτίριο της Hellenic Train και ανάρτησε πανό. Η αστυνομία εισέβαλε βίαια στο κτίριο και 25 άτομα συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στη Διεύθυνση Αλλοδαπών στην Πέτρου Ράλλη. Αφού κρατήθηκαν επί 8 ώρες, τελικά η Hellenic Train, μια εταιρεία συνυπεύθυνη τόσο στο έγκλημα των Τεμπών, όσο και στη συγκάλυψή του, αποφάσισε να κάνει μήνυση για διατάραξη οικιακής ειρήνης στην ταράτσα του άδειου κτιρίου της.

Οι συλληφθέντες παρέμειναν κρατούμενοι, σε μια ιδιότυπη μίνι προφυλάκιση, για «διατάραξη οικιακής ειρήνης» που συνέβη στην ταράτσα ενός άδειου κτιρίου μιας εταιρείας συνυπεύθυνης για τον θάνατο 57 ανθρώπων. Κι αυτό, την ίδια στιγμή που εκατομμύρια άνθρωποι ήταν στο δρόμο αποκαλώντας κράτος και Hellenic Train «ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΣ».

Είναι αδιανόητο να κινδυνεύουν με φυλάκιση 25 άνθρωποι μόνο επειδή ανάρτησαν ένα πανό και ενώ η Hellenic Train αντιμετωπίζει κατηγορία σε βαθμό πλημμελήματος.

Για αυτό ζητάμε την άμεση αθώωση των κατηγορουμένων και την παύση κάθε δίωξης.

Όχι στην ποινικοποίηση της συνδικαλιστικής δράσης

Καταγγέλλουμε σε όλους τους τόνους τη συκοφάντηση και σύλληψη του συναδέλφου συνδικαλιστή ερευνητή και μέλους του ΣΕΡΕΤΕ. Ο συνάδελφος δέχτηκε απρόκλητη επίθεση κατά τη διάρκεια αφισοκόλλησης σε πανεπιστημιακό χώρο, ενώ τα ακραία ψεύδη και στρεβλώσεις που διακινήθηκαν και αναπαράχθηκαν άκριτα από τα ΜΜΕ παρουσίασαν το θύμα ως θύτη, ανατρέποντας πλήρως την πραγματικότητα και μάλιστα, με την προβολή εμφανώς επεξεργασμένου βιντεοληπτικού υλικού.

Το σωματείο μας βλέπει τη συγκεκριμένη κίνηση σαν επιλογή στοχοποίησης ενός ατόμου για να στηριχτεί το success story της ΝΔ και της πρυτανικής αρχής, που περιλαμβάνει την βίαιη καταστολή των φοιτητών και των συνδικαλιστών στην εκπαίδευση. Στεκόμαστε δίπλα στον συνάδελφο μας, ο οποίος διασύρθηκε συντεταγμένα από Κυβέρνηση και ΜΜΕ για να δημιουργήσουν κλίμα και να προωθήσουν την ακροδεξιά ατζέντα “νόμος, τάξη και ασφάλεια στα ΑΕΙ”.

Οι ίδιοι που έχουν απαξιώσει και ξεπουλήσει την εκπαίδευση και την έρευνα βαπτίζουν σήμερα το κρέας ψάρι. Όταν δεν μπορεί να απαντήσει η κυβέρνηση στα φλεγοντα ζήτητα της κοινωνίας (Τέμνη δικαιοσύνη, ακρίβεια, πόλεμος) βαζει τα ΜΜΕ να παίξουν συντεταγμένα ένα νέο αφήγημα. Όταν δεν υπογράφει μνημόνια συνεργασίας τι κάνει το ΕΜΠ ως δημόσιο ίδρυμα έρευνας κ εκπαίδευσης. Τι γίνεται με τις διαλυμένες εργασιακές σχέσεις και υποδομές? Κάποιο ανομο φάντασμα ευθύνεται. Η στοχοποίηση του συναδέλφου και μέλους του σωματείου μας, ο οποίος δέχτηκε

απρόκλητη επίθεση κατά τη διάρκεια αφισοκόλλησης, είναι κομμάτι αυτής της στρατηγικής.

Ο συνδικαλιστής ερευνητής κατηγορείται αδίκως με ανυπόστατες κατηγορίες λόγω της πολιτικής και συνδικαλιστικής του δράσης. Ταυτόχρονα ποινικοποιούνται οι κοινωνικές του σχέσεις, καθώς συνελήφθη για υπόθαλψη άτομο του κοντινού του κύκλου!

Καλούμε σε συγκέντρωση αλληλεγγύης Παρασκευή 9/5/25 στις 9 πμ στα δικαστήρια Ευελπίδων

Καταγγέλλουμε κάθε απόπειρα ποινικοποίησης της συνδικαλιστικής δράσης

Να πέσουν τώρα οι κατηγορίες

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ & ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Πηγή: unionresearchers.wordpress.com

Ο παράδοξος «αριστερισμός» του κινήματος των Τεμπών

Του Πάνου Κοσμά

Πώς ερμηνεύονται η ανάδυση και η επίμονη παρουσία του «κινήματος των Τεμπών»; Στο πρώτο του ξέσπασμα φάνηκε, εντελώς παράδοξα, να λειτουργεί ενισχυτικά στις εκλογές για το κόμμα που ήταν υπεύθυνο για το έγκλημα των Τεμπών και όχι μόνο να μην ενισχύει, αλλά να αποδυναμώνει δραματικά τον ΣΥΡΙΖΑ, που τότε εμφανιζόταν ως εναλλακτική κυβερνητική λύση.

Υστερα, φάνηκε να αποσύρεται οριστικά, μέχρι πρόσφατα, που επανεμφανίστηκε ακόμη πιο ρωμαλέο και πιο ώριμο. Μπορούμε ωστόσο να υποθέσουμε βάσιμα ότι η κοινωνική δυσαρέσκεια που το τροφοδοτεί, ήταν υπεύθυνη για τη μεγάλη εκλογική φθορά του κυβερνώντος κόμματος στις δημοτικές εκλογές που ακολούθησαν τις βουλευτικές.

Η τωρινή του επανεμφάνιση συνδέεται –φαινομενικά πάντα– με νέα πολιτικά παράδοξα: ενώ η ανυποληψία της κυβέρνησης καταγράφει συντριπτικά δημοσκοπικά ποσοστά (παράδειγμα, το εκκωφαντικό 75% που πιστεύει ότι υπήρξε συγκάλυψη), όχι μόνο δεν ενισχύεται δημοσκοπικά η έως πρόσφατα πιθανολογούμενη εναλλακτική κυβερνητική λύση (το «μέτωπο των δημοκρατικών δυνάμεων» με άξονα τη συμμαχία ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ), αλλά αποδυναμώνεται σε αμφοτέρους τους πυλώνες του – και μάλιστα η αποδυνάμωση επεκτείνεται και αριστερότερα του ΣΥΡΙΖΑ (ΝΕ.ΑΡ.). Αντ’ αυτών, ενισχύονται κυρίως το προσωποπαγές πολιτικό μόρφωμα της Πλεύσης Ελευθερίας και οριακά η Ελληνική Λύση και το ΚΚΕ.

Κατελήφθη άραγε η δημοσκοπική πλειονότητα από κάποιου είδους «αριστερισμό» ώστε να θέλει να πέσει η κυβέρνηση Μητσοτάκη («θα φτάσουμε στο τέρμα») αδιαφορώντας τι θα τη διαδεχθεί ή μήπως συμβαίνει κάτι άλλο;

It's the economy, stupid!

Πώς εξηγείται η επίμονη και σε ιστορικά υψηλά μαζική επανεμφάνιση του «κινήματος των Τεμπών» σε πλήρη αποσύνδεση ή και σε αντίθεση με τις προφανείς κυβερνητικές εναλλακτικές; Δεν βοηθούν ιδιαίτερα εδώ κοινωνιολογικές –πολύ περισσότερο κοινωνιολογίζουσες– παρατηρήσεις. Η απάντηση βρίσκεται στην «οικονομία» και συγκεκριμένα στην επίμονη (και στα μεταμνημονιακά χρόνια) και από μερικές απόψεις διευρυνόμενη κρίση αναπαραγωγής της εργατικής τάξης και των οικονομικά ασθενέστερων λαϊκών στρωμάτων.

Όλα τα επίσημα στατιστικά στοιχεία (της Eurostat για

παράδειγμα, αλλά και του ΟΟΣΑ και του ΔΝΤ), οι αναλύσεις φορέων «υπεράνω υποψίας», όπως του ΙΟΒΕ ή του ΚΕΠΕ (για να μη μιλήσουμε για το ΙΝΕ ΓΣΕΕ ή το ΕΝΑ), με μεταξύ τους στατιστικές αποκλίσεις ήσσονος σημασίας, μαρτυρούν το ίδιο πράγμα: σε ποσοστά πάνω από 60%, που προσεγγίζουν το ποσοστό των μισθωτών εργαζομένων, αυτοί που ζουν από την εργασία τους και όχι από την εργασία των άλλων δυσκολεύονται «να τα βγάλουν πέρα».

Ας δούμε πώς αντιπροσωπεύεται αυτό στις στατιστικές. Το 2024 το μερίδιο της εργασίας στο συνολικό εισόδημα ήταν 46,7%, ενώ το 2019, στην έναρξη του οικονομικού κύκλου που βαίνει τώρα προς την ολοκλήρωσή του, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 50,3%.* Πρόκειται για ακόμη μία θεαματική αναδιανομή του εισοδήματος σε βάρος των εργαζομένων, της οποίας το μέγεθος δεν έχει καταγραφεί σε καμία άλλη χώρα της Ε.Ε.

Το συμπέρασμα είναι προφανές: Η κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής που ενεργοποίησαν τα μνημόνια όχι μόνο δεν γιατρεύτηκε κατά τον αναπτυξιακό κύκλο 2019-2024, αλλά εμπεδώθηκε. Από την κοινωνική συνθήκη της κοινωνίας των 2/3 μεταβαίνουμε στην κοινωνία του 1/3, με τα 2/3 να βιώνουν την οδυνηρή πραγματικότητα της κρίσης κοινωνικής αναπαραγωγής – ασφαλώς με διαφορετικές εντάσεις για τα τρία κατώτερα εισοδηματικά πεμπτημόρια.

Ακόμη χειρότερα: Έχει εγκαθιδρυθεί ένα μοντέλο ανάπτυξης (ορθότερα: καθεστώσ συσσώρευσης κεφαλαίου) που προϋποθέτει την εμπέδωση στο διηνεκές της κρίσης κοινωνικής αναπαραγωγής.

Ας δούμε ακόμη ένα στατιστικό στοιχείο, σχετικά με αυτό: Στο ΑΕΠ του 2024, που έκλεισε οριακά πάνω από τις προβλέψεις (αύξηση 2,3% έναντι πρόβλεψης για αύξηση 2,2%), η συνιστώσα που εξασφάλισε αυτή την άνοδο (διαφορετικά θα είχαμε πτώση αρκετά κάτω από τις προβλέψεις) ήταν η Μεταβολή Αποθεμάτων, που είχε θετική συμβολή 3,2 μονάδων. Πρόκειται για επενδύσεις (δαπάνες και αγορές) που δεν αυξάνουν το παραγωγικό κεφάλαιο και αφορούν κατ' εξοχήν δύο τομείς: τα ακίνητα και τα

χρηματοοικονομικά προϊόντα. Οι άλλες τρεις συνιστώσες που είχαν θετική συμβολή στο ΑΕΠ (ιδιωτική κατανάλωση, εξαγωγές και ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου) είχαν συνολικά θετική συμβολή μόλις 2,5%.

Δεν θα ασχοληθώ εδώ με το πόσο «στρεβλό», «ανθεκτικό» και βιώσιμο για τον ίδιο τον ελληνικό καπιταλισμό είναι ένα τέτοιο μοντέλο ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα• θα σημειώσω μόνο ότι ο «στρεβλός» του χαρακτήρας είναι προϋπόθεση για την αναπαραγωγή του. Κι αυτό έχει μια πολύ σοβαρή συνέπεια: «κλειδώνει» στο διηνεκές την κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής της εργατικής τάξης και των οικονομικά ασθενέστερων λαϊκών στρωμάτων.

Το άλλο στοιχείο που «κλειδώνει» την κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής είναι η συμφωνία του 2018 για την «καθαρή έξοδο από τα μνημόνια», την οποία υπέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ, με τη διευθέτηση της αποπληρωμής του χρέους ως το 2062! Αυτή προβλέπει ετήσια πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από 2% του ΑΕΠ, τουλάχιστον στο ύψος της ετήσιας δαπάνης για τόκους.

Ας προσθέσουμε σε αυτό τον «κόφτη» δαπανών που εισήγαγε το νέο ευρωπαϊκό Σύμφωνο Σταθερότητας και την απαγόρευση της διάθεσης ακόμη και του υπερ-πλεονάσματος για μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα. Ας προσθέσουμε, επίσης, το βάρος των στρατιωτικών δαπανών, που θα αυξηθεί – και ανεξάρτητα από το αν θα υπολογίζονται στο έλλειμμα, θα προστίθενται στο πραγματικό έλλειμμα και επομένως στο χρέος. Τέλος, ας πάρουμε υπόψη μας τον «μεγάλο κριτή», τις αγορές, που πάντα ζητούν περισσότερα – και οι κυβερνήσεις, του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και της Ν.Δ., τις έχουν συνηθίσει στα «περισσότερα», αφού αμφότερες παρήγαν συστηματικά πρωτογενή υπερ-πλεονάσματα, δηλαδή πρωτογενή πλεονάσματα πάνω από τα αρχικώς συμφωνημένα.

Η κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής θα συνεχίζεται για όσο καιρό θα εξακολουθούν να υπάρχουν αυτές οι συνθήκες.

Ποιος; Ποιος;

Προκύπτει λοιπόν μια αλληλουχία ερωτημάτων: Μπορεί να υπάρξει στοιχειωδώς αξιόπιστη πολιτική εναλλακτική χωρίς αξιόπιστο σχέδιο αντιμετώπισης της κρίσης κοινωνικής αναπαραγωγής; Μπορεί να υπάρξει αξιόπιστο τέτοιο σχέδιο χωρίς να αμφισβητηθούν τα θεμέλια του μοντέλου ανάπτυξης και ο δημοσιονομικός του πυλώνας, η συμφωνία του 2018 για την «καθαρή έξοδο από τα μνημόνια» σε συνδυασμό με τον «κόφτη» δαπανών του νέου ευρωπαϊκού Συμφώνου Σταθερότητας και τη διάθεση ακόμη και των υπερ-πλεονασμάτων για το χρέος και όχι για τις κοινωνικές ανάγκες;

Όσοι και όσες συγκροτούν το «κίνημα των Τεμπών» μπορεί να μην ξέρουν από οικονομικές στατιστικές, αλλά βιώνουν την κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής στην καθημερινή τους ζωή και ψάχνουν για πειστικό αντισυστημικό λόγο. Αντιλαμβάνονται ότι η πολιτική εναλλακτική του «δημοκρατικού τόξου» δεν είναι αξιόπιστη και ταυτόχρονα ότι δεν υπάρχει καμία άλλη διαθέσιμη με ρεαλιστικούς όρους. Ενα μικρό για την ώρα τμήμα τους πέφτει θύμα του κάλπικου αντισυστημισμού της Πλεύσης Ελευθερίας και της Ελληνικής Λύσης. Στην πλειονότητά τους όμως επιμένουν να ρίξουν την κυβέρνηση Μητσοτάκη –και με μία έννοια, την έχουν ήδη ρίξει– χωρίς να επενδύουν σε οποιαδήποτε ήθελε να τη διαδεχθεί.

Οποιος έχει την επιλογή να αμφισβητήσει τους πυλώνες του μοντέλου ανάπτυξης που αναπαράγει και εμπεδώνει την κρίση κοινωνικής αναπαραγωγής, ας σηκώσει το χέρι του...

*Ameco database

Πηγή:

https://www.efsyn.gr/stiles/ypografoyn/466248_o-paradoxos-aristerismos-toy-kinimatos-ton-tempon

---

ΠΕΝΕΝ: Στις 21 Μάρτη 2025 και ώρα 6μ.μ. δίνουμε το παρών στο Αντιρατσιστικό Συλλαλητήριο της Αθήνας, στην πλατεία Εθνικής Αντίστασης (Κοτζιά).

Η 21^η Μάρτη έχει καθιερωθεί ως διεθνής ημέρα κατά του ρατσισμού.

Στην Αθήνα Εργατικά Σωματεία, Συλλογικότητες, Αντιφασιστικές κινήσεις, πρόσφυγες και μετανάστες στη χώρα μας, Φοιτητικοί Σύλλογοι ενώνουν την φωνή και την δράση τους σε κοινή συγκέντρωση και διαδήλωση καταδικάζοντας την ρατσιστική και ξενοφοβική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της κυβέρνησης της ΝΔ.

Είναι αυτή η πολιτική που οδήγησε στο ναυάγιο – έγκλημα στην Πύλο όπου έχασαν την ζωή τους εκατοντάδες μετανάστες.

Είναι η πολιτική των βίαιων επαναπρομήσεων στο Αιγαίο και τον Έβρο.

Είναι η πολιτική φρούριο και τα κλειστά σύνορα που επιβάλλουν οι χώρες της Ε.Ε.

Είναι η παραβίαση των δικαιωμάτων των προσφύγων και το ανελέητο κυνηγητό εναντίον τους.

Είναι οι πόλεμοι που υποδαυλίζουν οι ιμπεριαλιστές ΗΠΑ – ΝΑΤΟ

– Ε.Ε. – Ρωσία κατά των λαών με σκοπό να λεηλατήσουν όλες τις πλουτοπαραγωγικές πηγές, για ν'ανοίξουν νέους εμπορικούς δρόμους και να επιβάλλουν τα γεωστρατηγικά και οικονομικά τους συμφέροντα.

Είναι η γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού από το σιωνιστικό κράτος – δολοφόνο το Ισραήλ και οι επεμβάσεις σε Συρία – Λίβανο – Νότια Υεμένη.

Η ρατσιστική – πολιτική είναι η άλλη όψη του νομίσματος αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής, της φτωχοποίησης των εξευτελιστικών μισθών και συντάξεων, της καταπάτησης των εργατικών δικαιωμάτων, ακόμη και το μακελειό που υφίσταται η εργατική τάξη στα σύγχρονα εργασιακά κολαστήρια.

Είναι η πολιτική της συγκάλυψης στο έγκλημα των Τεμπών, της ιδιωτικοποίησης όλων των κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών και η διάλυση κάθε μέτρου προστασίας της ζωής της ασφάλειας και της περιουσίας του λαού μας.

Αυτή την βαθιά αντιδραστική πολιτική, ο λαός μας μπορεί να την ανατρέψει!

Σημαντικό βήμα σε αυτή την κατεύθυνση ήταν οι γιγάντιες παλλαϊκές συγκεντρώσεις στις 28 Φλεβάρη, οι οποίες αποτελούν μήνυμα για την κυβέρνηση, το κεφάλαιο και το πολιτικό τους προσωπικό ότι δεν μπορούν πλέον να πορεύονται όπως όλο το προηγούμενο διάστημα.

Όλοι και όλες στο αντιρατσιστικό συλλαλητήριο την Παρασκευή 21/3.

Η Διοίκηση της ΠΕΝΕΝ

Πηγή: penen.gr

Πώς θα πάρει ο λαός την εξουσία από τους λαθρέμπορους και τους «μπροστινούς» τους; Η Αριστερά, οι δυνατότητες και οι ανάγκες του κινήματος των Τεμπών

του Β. Μορέλλα, εκπαιδευτικού

Συνεισφορά στους προβληματισμούς για τις ιστορικές διαδηλώσεις της 28/2 και την ιστορική ευκαιρία

Είναι κοινός τόπος ότι οι διαδηλώσεις της 28/2 αποκάλυψαν την συντριπτικά πλειοψηφική κοινωνική αγανάκτηση, την ασφυξία, από τη συνολικότερη πολιτική και πορεία που ακολουθείται από όλες τις κυβερνήσεις της χώρας, ειδικά από τα Μνημόνια και έπειτα. Τα κεντρικά επίδικα ίσως μπορούν να συνοψιστούν κυρίως στο αίτημα για **δικαιοσύνη**, δηλαδή πραγματική δημοκρατία και λογοδοσία, ώστε να τιμωρηθούν και οι ένοχοι, αλλά και στο αίτημα για **επανακρατικοποίηση των σιδηροδρόμων**. Όμως για να υπάρξει δικαίωση νεκρών και ζωντανών, δηλαδή όλου του λαού που διαδήλωσε, είναι επίσης κοινός τόπος ότι ούτε αυτές οι πρωτοφανείς διαδηλώσεις αρκούν. Χρειάζεται συνέχεια και κλιμάκωση. Δυστυχώς, για την ώρα, οι δυνάμεις της κοινοβουλευτικής και εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς μοιάζουν πίσω από τις ανάγκες και τις δυνατότητες να παρέμβουν σε αυτήν

την κατεύθυνση. Να παρέμβουν στις ίδιες τις διαδηλώσεις που συντελέστηκαν και στην κοινωνία που τις υλοποίησε έπειτα.

Τι χρειάζεται

Καταρχάς όταν μιλάμε για συνέχεια και κλιμάκωση, δεν μιλάμε για τον βαθμό συμμετοχής σε διαδηλώσεις. Αυτός είναι ήδη αξεπέραστος, εφάμιλλος ή ανώτερος ακόμη και από τις διαδηλώσεις του Πολυτεχνείου μετά την πτώση της Χούντας ή τις διαδηλώσεις μετά την ήττα και την αποχώρηση των κατοχικών δυνάμεων το '44. Βέβαια εκείνες οι διαδηλώσεις είχαν άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά, κομμάτι πολύ πιο ριζοσπαστικών και ριζωμένων κοινωνικών κινημάτων. Εκεί έγκεινται οι ζητούμενες συνέχεια και κλιμάκωση του σημερινού «κινήματος των Τεμπών». Με αυτήν την έννοια, οι διαδηλώσεις της 28/2 ούτε είναι εύκολο, ούτε τόσο αναγκαίο να επαναληφθούν με την ίδια μαζικότητα. Έχει ήδη αποδειχθεί σε όλους, είτε το παραδέχονται είτε όχι, ότι αφενός ο λαός ασφυκτιεί με το παρόν πολιτικό-δικαστικό σύστημα (επομένως το σύστημα εξουσίας, το αντιδημοκρατικό πολίτευμα) και αφετέρου ότι οι διαδηλώσεις από μόνες δεν αρκούν για να το ανατρέψει ή μεταρρυθμίσει.

Η συνέχεια λοιπόν αφορά την οργάνωση απεργιών, αποκλεισμών δρόμων, καταλήψεων και άλλων γνωστών μορφών πάλης, που βλέπουμε και στην κοντινή Σερβία από τον περσινό Νοέμβρη. Το εκεί κίνημα αξίζει να μελετηθεί κι από μόνο του. Έχει εκδηλωθεί με παρόμοιες αιτίες και αφορμές με το ελληνικό, αλλά και με συγκρίσιμη μαζικότητα (στον σταθμό της μεγάλης απεργιακής συγκέντρωσης των 100.000 στο Βελιγράδι, 22/12/24). Ωστόσο, με πολύ πιο πυκνή δραστηριότητα και χρήση των παραπάνω μορφών, σε αυτούς τους λίγους μήνες μετά το εκεί «ατύχημα» που κόστισε τη ζωή 15 νέων ανθρώπων.

Όμως, η κλιμάκωση δεν αφορά μόνο τις μορφές πάλης. Αφορά το πρόταγμα και την μέθοδο που αυτές οι μορφές θα υιοθετηθούν από τον πολύ κόσμο. Αφορά το άμεσο πρόγραμμα, τα άμεσα αιτήματα, **την άμεση πρόταση πάλης**. Χωρίς να βρεθούν αυτά που θα εμπνεύσουν τις μάζες να μπουν σε διαρκή αγώνα, η συνέχεια θα

είναι καρικατούρα, πρακτικά δεν θα υπάρξει. Προφανώς σε αυτά ελπίζει το πολιτικό σύστημα: η κυβέρνηση που προκλητικά εντείνει τα αντικοινωνικά μέτρα (βλ. αργία Χοτζόγλου για συμμετοχή σε διαδήλωση, από τον Πιερρακάκη), η «αντιπολίτευση» που παίζει το θέατρο των εξεταστικών επιτροπών. Μας εμπαίζουν, το καταλαβαίνουμε η συντριπτική πλειονότητα, μπορεί να τους γυρίσει μπούμερανγκ.

Άμεση πρόταση πάλης προφανώς δεν είναι και αυτό που λέει η ηγεσία του ΚΚΕ περί «εδραίωσης της δυσπιστίας του λαού απέναντι στην κυβέρνηση και το αστικό κράτος». Αυτό έχει ήδη συντελεστεί. Ούτε περί του «να γίνει η δυσπιστία συμπόρευση με το ΚΚΕ και το πρόγραμμά του». Αυτά ισοδυναμούν με κάλεσμα σε ένταξη ή ψήφο στο ΚΚΕ. Πάει να πει παραπομπή στις καλένδες είτε στον κοινοβουλευτικό κρετινισμό και «business as usual». Δεν ισοδυναμούν με μετατροπή του πραγματικού αγώνα σε ανεξέλεγκτο από τους άρχοντες ριζοσπαστικό κίνημα που διεκδικεί να αλλάξει στην πράξη και στο σήμερα το πολιτικό και οικονομικό καθεστώς. Η δε πρωτοβουλία για απογευματινές συγκεντρώσεις στις 5/3, που αγκαλιάστηκε και από άλλους χώρους ελλείπει άλλης πρότασης, ενώ είναι καλύτερη από το τίποτα, δεν συνοδεύεται καν από απεργιακό σχέδιο. Πολύ περισσότερο, δεν απασχολείται καν να μιλήσει σε όλον τον λαό της 28/2. Αυτό δεν έχει να κάνει κυρίως με κάποια (μη) συνεννόηση με τον Σύλλογο Πληγέντων των Τεμπών, αλλά με το τι μπορούμε να κάνουμε (όλοι ή σχεδόν όλοι) εκτός από και παράλληλα με διαδηλώσεις.

Κατώτερη όμως των περιστάσεων φάνηκε η παρουσία και της υπόλοιπης, εξωκοινοβουλευτικής, Αριστεράς στις διαδηλώσεις της 28/2. Ενώ υπήρχε ήδη η εμπειρία της 26/1 και η επίγνωση των νέων μεγεθών, ο τρόπος παρέμβασης στις διαδηλώσεις ήταν και εδώ «μια από τα ίδια». Με μικρής εμβέλειας τηλεβόες, συνθηματικά αιτήματα (για κρατικοποιήσεις, τιμωρία ενόχων, καπιταλιστές κλπ), που όσο σωστά κι αν φυσικά είναι, δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την άμεση πρόταση πάλης, το σε τι καλείς αυτόν τον κόσμο να συμμετέχει, να πάρει στις πλάτες του για να δικαιωθούμε όλοι. Δεν μπορούν επομένως να ξεφύγουν αυτά

τα συνθήματα από την μικρή τους πολιτική εμβέλεια και μοιάζουν να παραπέμπουν και αυτά (είτε το θέλουν είτε όχι) στο σοσιαλιστικό επέκεινα. Χωρίς να μας το φέρνουν πιο κοντά.

Η ελπίδα υπάρχει στους αγωνιστές μέσα ή έξω από την κομματική Αριστερά, που βρίσκονται σε ζωντανούς κοινωνικούς χώρους και ψάχνουν να βρουν τι πρωτοβουλίες θα συσπειρώσουν δημιουργικά την λαϊκή οργή που έχει πια εκφραστεί με πρωτόφαντη μαζικότητα και ζητά διέξοδο. Που αρνούνται να προσπεράσουν ελαφρά τη καρδιά τις μεγαλύτερες διαδηλώσεις στην ιστορία της χώρας, σε συνδυασμό με τους ταξικά επιθετικότερους στη μεταπολίτευση σχεδιασμούς της ελίτ (και του γραφείου δημοσίων σχέσεων της που λέγεται «κυβέρνηση»).

Για την πρόταση πάλης: νέο κοινωνικό συμβόλαιο.

Είναι άλλο να το διαπιστώνεις σε γκάλοπ και συζητήσεις κι άλλο στο δρόμο, μάλιστα δις.

Ότι σχεδόν όλοι κατανοούν ότι η **συγκέντρωση οικονομικής και πολιτικής εξουσίας** σε λίγα χέρια είναι η βασική πηγή όλων των κοινωνικών δεινών. Ότι δεν θέλουμε να ζούμε έτσι. Με πάνω από τα κεφάλια μας ένα σωρό δαμόκλειες σπάθες. Της «κακιάς ώρας» στο τρένο, στην πανδημία, στο πλοίο. Της απόλυσης από το αφεντικό στον ιδιωτικό τομέα, του αυταρχισμού και του επιθεωρητισμού στον δημόσιο τομέα, της ακρίβειας και της φτωχοποίησης σε αμφότερους.

Ότι χρειάζεται **ριζική δημοκρατική μεταρρύθμιση στην πολιτική και οικονομική ζωή**. Αντίς κράτος της οικονομικής ολιγαρχίας που παράγει διαφθορά και δολοφονίες, χρειαζόμαστε κράτος των εργαζομένων και των αναγκών μας.

Ότι οι **ιδιωτικοποιήσεις** σκοτώνουν και πρέπει να αντιστραφούν.

Με κρατικοποίηση χωρίς αποζημίωση κάθε κοινωνικής υπηρεσίας, από τον ΟΣΕ και το ρεύμα, το νερό, τις τηλεπικοινωνίες μέχρι την ακτοπλοΐα και τις αερογραμμές. Για να είναι οι ζωές και οι ανάγκες πάνω από τα κέρδη τους.

Ότι πρέπει επιτέλους να εξοστρακιστούν **οι καπιτα-ληστές από τα ΜΜΕ**. Π.χ. με απαγόρευση κατοχής/διοίκησης ΜΜΕ από ένα περιουσιακό/εισοδηματικό όριο και πάνω. Για, ενδεχομένως λιγότερα, αλλά ελεύθερα από την ολιγαρχία ΜΜΕ. Με ισχυρούς τους εργαζομένους τους, ανήκοντα είτε σε ένα πραγματικά δημοκρατικό κράτος είτε σε δημοσιογραφικούς συνεταιρισμούς. Πάντως όχι στους «έχοντες», διαπλεκόμενους εργολάβους και «εφοπλιστές», aka λαθρέμπορους ναρκωτικών, καυσίμων και όπλων.

Ότι πρέπει να περιοριστεί ριζικά ο καριερισμός **στα ανώτερα κρατικά αξιώματα**. Π.χ. θεσπίζοντας μισθό βουλευτών, υπουργών, πρωθυπουργών, ανώτατων δικαστικών-στρατιωτικών κλπ, **ίσο με τον κατώτατο μισθό του ανειδίκευτου εργάτη**. Για να καταλαμβάνουν τέτοιες θέσεις μόνο όσοι θέλουν να προσφέρουν στην κοινωνία, όχι στην τσέπη τους. (Και για να έχουν κανένα παραπάνω κίνητρο να αυξήσουν το μισθό του ανειδίκευτου εργάτη...)

Ότι πρέπει **να εξαρτάται από το λαό το δικαστικό σύστημα**. Και όχι από τους μαφιόζους και την κυβέρνησή τους, όπως τώρα. Π.χ. με εκλογή μέρους του δικαστικού σώματος από το λαό και περισσότερα δικαστήρια ενόρκων. (Τώρα η κυβέρνηση επισήμως διορίζει προέδρους και αντιπροέδρους του ΣτΕ που με τη σειρά τους καθορίζουν τη σύσταση των Τμημάτων του ΣτΕ, παρομοίως διορίζει την εισαγγελία του Αρείου Πάγου, όπως και τους επιτρόπους στα Δικαστικά Συμβούλια που κρίνουν τις υπηρεσιακές μεταβολές των δικαστών. Ανεπισήμως, καθορίζει ακόμη περισσότερα πράγματα.) Οι συγγενείς των θυμάτων το λένε καθαρά εκφράζοντας όλους: καμία εμπιστοσύνη στο παρόν δικαστικό σύστημα.

Στην πραγματικότητα, τα παραπάνω από μόνα τους αποτελούν ημίμετρα. Θεωρητικά θα μπορούσε και ένας στυγνός καπιταλισμός να τα ανεχθεί. Υπό τον όρο να μείνουν αποσπασματικά και να τα

αναιρέσει περνώντας στην αντεπίθεση μετά από μια σύντομη περίοδο υποχώρησης μπροστά σε ένα δυναμικό κίνημα. Π.χ. μέχρι και σε πολιτείες των ΗΠΑ υπάρχουν δικαστικοί και αστυνομικοί διευθυντές που εκλέγονται από το λαό, χωρίς αυτό να σημαίνει πραγματική δημοκρατία ή απουσία διαφθοράς –κάθε άλλο. Π.χ. ακόμη και με χαμηλό μισθό, αρκετοί απατεώνες θα θελήσουν να ανελιχθούν σε υψηλά ιστάμενη θέση για να την εκμεταλλευτούν για ανεπίσημα ίδια οφέλη. Π.χ. κανένας φιλολαϊκός νόμος στο χαρτί δεν μπορεί να διασφαλίσει ότι δεν θα ακυρωθεί με νομικά παράθυρα ή ωμές παραβιάσεις (βλ. σημερινή κατάλυση, από την τρέχουσα κυβέρνηση, των Αρ. 16 και Αρ. 23 του Συντάγματος). Αν δεν υπάρχει ένας ενεργός και αρκούντως οργανωμένος λαός να επιβλέπει την τήρηση των νέων κανόνων, του νέου κοινωνικού συμβολαίου.

Ωστόσο, ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο πρέπει να διεκδικηθεί.

Το βασικό ζήτημα επομένως είναι το ζήτημα του **διαρκούς ελέγχου του λαού πάνω στο κράτος** και τους αξιωματούχους του, ειδικά τους ανώτερους.

Για αυτό χρειάζεται, για παράδειγμα, η **θέσπιση του ανακλητού** όλων των εκλεγμένων εκπροσώπων κατά τη διάρκεια της ορισμένης θητείας τους. Να μπορεί να καθαιρεί ο λαός οποιονδήποτε βουλευτή ή υπουργό, οποτεδήποτε κρίνει. Βοηθητική σε αυτό θα ήταν μια ανώτερη μορφή οργάνωσης του λαού, με τοπικές συνελεύσεις λίγων χιλιάδων, με ανακλητούς εκλέκτορες που θα εξέλεγαν ανακλητούς βουλευτές. Σε κάθε περίπτωση, το ανακλητό των αντιπροσώπων είναι συνηθισμένη αρχή λειτουργίας στις μεγάλες δημοκρατικές στιγμές, εξεγέρσεις και επαναστάσεις. Για να αναβαθμιστεί ο λαός από ψηφοφόρο μία φορά στα 4 χρόνια (ή ποτέ, στην περίπτωση του βαθέος κράτους, δικαστών, αστυνομικών, στρατιωτικών...) σε πραγματική εξουσία.

Ο διαρκής έλεγχος του λαού στο κράτος φυσικά και βρίσκεται

πλάι στην αποκατάσταση και επέκταση κοινωνικών δικαιωμάτων που η άρχουσα τάξη αφαίρεσε με αφορμή τα Μνημόνια. Από την προστασία από τις απολύσεις (που μπορεί να επεκταθεί σε εργατικό έλεγχο) μέχρι τις ριζικές αυξήσεις στους μισθούς (που μπορούν να επεκταθούν όχι μόνο σε διατίμηση βασικών αγαθών/υπηρεσιών, αλλά και κρατικοποίηση της βασικής παραγωγής και του εξωτερικού εμπορίου για να υπάρχει ουσιώδης αποτροπή κάθε κερδοσκοπίας)... Ακόμη, αντί να καταργηθεί η μονιμότητα στο Δημόσιο και να επιστρέψουμε σε εποχές προ Τρικούπη που κάθε κυβέρνηση έβαζε τους δικούς της κι απέλυε τους προηγούμενους, ας διεκδικηθεί να επεκταθεί η μονιμότητα στον ιδιωτικό τομέα. Με ανάκτηση και επέκταση της προστασίας κατά των απολύσεων που τα Μνημόνια ανέτρεψαν...

Άλλωστε, από κάτι τέτοια νοηματοδοτείται ο λαϊκός έλεγχος. Διαφορετικά, αν δεν βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής μας, το βιοτικό επίπεδο, γιατί να «ελέγξουμε το κράτος»;

Και αντίστροφα, μαζί με τις τομές σε επίπεδο κοινωνικών δικαιωμάτων, χρειάζεται να θεσπιστούν οι **πολιτειακές τομές** που θα προασπίζουν τα πρώτα. Χωρίς αυτές τις πολιτειακές τομές, τα κοινωνικά δικαιώματα μπορούν να αφαιρεθούν από τον έναν μήνα στον άλλο, ακόμα και αν κατακτηθούν στα πλαίσια προσωρινών ελιγμών του συστήματος.

Νέα Μεταπολίτευση – Νέο Σύνταγμα – Νέο Κίνημα

Για αυτόν τον στόχο δεν αρκούν τα συνθήματα και οι διαδηλώσεις. Χρειάζεται μια διαρκής εκστρατεία-καμπάνια που θα αξιοποιεί και θα μετέρχεται συνθήματα, διαδηλώσεις, εκδηλώσεις, αποκλεισμούς, απεργίες και κάθε άλλη μορφή πάλης. Με στόχο νέο κοινωνικό συμβόλαιο και όχι «μπαλώματα», εξαιρετικά βραχύβια άλλωστε σε συνθήκες «πολεμικού καπιταλισμού» στην Ελλάδα και τη Δύση. Η κύρια διεκδίκηση που συμπυκνώνει όλα αυτά μπορεί να είναι μια **Συντακτική Συνέλευση**,

εκλεγμένη άμεσα από το λαό, με στόχο να αποτυπώσει τα επιμέρους αιτήματα και τις τομές σε κείμενο νέου Συντάγματος που ο λαός θα εγκρίνει με δημοψήφισμα ή δημοψηφίσματα. Αξιοποιώντας και την πείρα άλλων χωρών, της Χιλής του 2020, της Βενεζουέλας του 1999, της Βολιβίας του 2006 κ.α.

Στη Βενεζουέλα των τελών της δεκαετίας του '90, που σάρωναν ο νεοφιλελευθερισμός και οι ανισότητες σε βαθμό πολύ χειρότερο από εδώ, σε ένα υπόβαθρο αποφασισμένων κοινωνικών αγώνων και αιματηρής καταστολής, το αίτημα της Συντακτικής Συνέλευσης και της επανίδρυσης της Δημοκρατίας τέθηκε με μαζικούς όρους (και) από το κόμμα της «Πέμπτης Δημοκρατίας», το κόμμα του Τσάβεζ. Που όταν κέρδισε τις εκλογές του 1998 και κάτω από την υπεράσπιση και πίεση της λαϊκής πλειοψηφίας, προχώρησε σε δημοψήφισμα για Συντακτική Συνέλευση. Το Σύνταγμα του 1999 περιλάμβανε έτσι πολύ δημοκρατικότερες προβλέψεις από το προηγούμενο του 1961. Όπως (αν και γενικόλογα) αναγνωρισμένο θεσμικό ρόλο σε λαϊκές συνελεύσεις με δεσμευτικές για τις Αρχές αποφάσεις. Και σε συνεταιρισμούς-κοπερατίβες. (Στους τελευταίους αργότερα περιλήφθηκαν νομοθετικά όσοι αποσπούσαν μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις από αφεντικά που αρνούσαν να λειτουργήσουν σύννομα και για τα συμφέροντα της κοινωνίας.) Επίσης, περιλάμβανε τον ρόλο των κοινοτικών συμβουλίων, που τα επόμενα χρόνια λειτούργησαν (και) σαν θεσμοί τοπικής εξουσίας με άμεση δημοκρατία.

Στην καθημαγμένη από τις δικτατορίες και το ΔΝΤ **βολιβιανή κοινωνία**, η Συντακτική Βουλή του 2006 ήταν προϊόν αντίστοιχου ταξικού πολέμου των προηγούμενων ετών -στις πόλεις αλλά και στις αγροτικές περιοχές. Όπως η ένοπλη απεργία των μεταλλωρύχων (1985), οι «πόλεμοι του νερού» (1999-2000), η αγροτική εξέγερση για την κόκα (2000), οι «πόλεμοι του φυσικού αερίου» (2003). Αν και η Βουλή είχε συγκληθεί μετά από εκλογές που τυπικά προκάλεσε η νεοεκλεγείσα κυβέρνηση του Μοράλες, ωστόσο και αυτή η κυβέρνηση βρισκόταν υπό τη συνεχή πίεση μεγάλων αγροτικών, ιθαγενικών και εργατικών συνδικάτων και αγώνων (π.χ. οι μεταλλωρύχοι της COMIBOL και τοπικές

κοινοτήτες ιθαγενών πέτυχαν με σκληρούς αγώνες τις κρατικοποιήσεις μεγάλων ορυχείων το 2007 και το 2011). Το Σύνταγμα του 2009 που προέκυψε έτσι, παρόμοια με εκείνο της Βενεζουέλας, ενσωμάτωσε προβλέψεις για το ανακλητό των αντιπροσώπων, θεσμούς άμεσης δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο, την αναγνώριση ως επίσημων όλων των ιθαγενικών γλωσσών κ.α.

Στη **Χιλή** του 2019, οι απεργίες, διαδηλώσεις και καταλήψεις που συντάραξαν τη χώρα είχαν ξεκινήσει από μαθητές, με αιτήματα κατά της ακρίβειας, των ιδιωτικοποιήσεων, της ανισότητας, των χαμηλών μισθών/συντάξεων κλπ. Είχαν αποδώσει την «μεγαλύτερη διαδήλωση στην ιστορία της Χιλής» (25/10/2019). Είχαν δεχτεί κτηνώδη καταστολή με πολλούς νεκρούς, αλλά προώθησαν και εγκατέστησαν στις συνειδήσεις το αίτημα για Συντακτική Συνέλευση. Που διεκδικήθηκε από τον κόσμο (στο δρόμο, στο κίνημα, συνδικαλιστές, δημοτικούς συμβούλους κ.α.) και τελικά εγκρίθηκε με δημοψήφισμα το 2020. Που έγινε πράξη και αποφασίστηκε με δημοψήφισμα το 2021.

Το τελικό αποτέλεσμα των παραπάνω διαδικασιών, τι είδους προτεινόμενες από την Συντακτική Συνέλευση συνταγματικές αλλαγές ψηφίστηκαν στα δημοψηφίσματα, ή πώς εφαρμόστηκαν οι συνταγματικές προβλέψεις, εξαρτήθηκε βέβαια από πολλούς παράγοντες. Όπως η αξιοπιστία των εισηγητών των αλλαγών, το μάκρος και η σαφήνεια της διαδικασίας, κυρίως η δυναμική και η διάρκεια του δημοκρατικού κοινωνικού κινήματος, οι πολιτικές εξελίξεις και οι πραγματικές συνθήκες ζωής. Θα άρμοζε ξεχωριστό άρθρο (ή βιβλίο) για την ανάλυση αυτών των εμπειριών. Εδώ αρκεί να πούμε ότι αποδεικνύουν σίγουρα ένα πράγμα.

Ότι ένα αίτημα πολιτειακής μεταρρύθμισης, π.χ. μέσω Συντακτικής Συνέλευσης, μπορεί να είναι απολύτως ρεαλιστικό και σύγχρονα επαναστατικό, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να κινητοποιεί και να πολιτικοποιεί τον λαό, δίνοντάς τους τελικά, στην πράξη και θεσμικά, μεγαλύτερη εξουσία. Στις

λεγόμενες αστικές «δημοκρατίες» της Δύσης άλλωστε, ποτέ και πουθενά δεν ήταν νομικά, θεσμικά υποχρεωμένη καμία Βουλή και καμία κυβέρνηση να λαμβάνει καν υπόψη τη διαμαρτυρία ή αντίθεση της πλειοψηφίας, ακόμη και της απόλυτης πλειοψηφίας, ακόμη και σύσσωμου του λαού. Για αυτό και αυτά τα καθεστώτα ποτέ δεν ήταν πραγματικά δημοκρατικά, παρά εξυπηρετούσαν τους καπιταλιστές άρχοντες, καταφέρνοντας με μια ψευδαίσθηση δημοκρατίας «στις εκλογές» να πείθουν το λαό ότι δεν μπορεί να γίνει κάτι καλύτερο και ότι πρέπει να κάνει υπομονή ως ... «τις εκλογές». Σήμερα καταρρέουν η υπομονή και η αποδοχή ότι δεν μπορεί να γίνει κάτι καλύτερο. Σήμερα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθεί ο τρόπος που ο λαός θα συλλάβει και θα διεκδικήσει το καλύτερο πολίτευμα, που εξυπηρετεί αυτόν.

Το αίτημα για Συντακτική Συνέλευση δεν είναι εκλογοκεντρικό αίτημα. Ούτε πρέπει να γίνει ποτέ, αν και περνά μέσα και από εκλογικές διαδικασίες και δημοψηφίσματα. Σήμερα τουλάχιστον, προϋποθέτει συσπείρωση μαζών σε οργανώσεις βάσης που θα το διεκδικήσουν και θα το επεξεργαστούν πολιτικά. Που θα αποτυπώσουν σε συνταγματική-πολιτειακή πρόταση το πραγματικό επίπεδο συνείδησης (που θα ανεβαίνει ενισχυμένο από την ενεργό δράση) και τις πραγματικές ανάγκες τους –όχι απλώς κάποια «από τα πάνω» αιτήματα και επεξεργασίες των τάδε επιτελείων και του δείνα αρθρογράφου.

Ούτε αποτελεί αυτό το αίτημα -τουλάχιστον για τον υποφαινόμενο- έναν «τρίτο δρόμο» μεταξύ καπιταλισμού και σοσιαλισμού, όπως ανεπιτυχώς προσπάθησε να υποστηρίξει (ή να προφασιστεί), με όλο το ριζοσπαστισμό της, η λατινοαμερικάνικη σοσιαλδημοκρατία τις προηγούμενες δεκαετίες. Αλλά δρόμο προς μια πραγματική, πολιτική και οικονομική, δημοκρατία των εργαζομένων.

Οι πολιτειακές τομές είναι αναγκαίες. Η αλλαγή του Συντάγματος μπαίνει ως και από τον Σύλλογο Πληγέντων των Τεμπών. Οι «αντικειμενικές συνθήκες», οι ανάγκες, η γενική συνείδηση

είναι ήδη αρκετά ώριμες.

Η λαϊκή οργάνωση (και οι οργανώσεις) όμως;

Κατανοώντας την ένοπλη εξέγερση και ανατροπή του Άσαντ στη Συρία

Η πρόσφατη ένοπλη εξέγερση στη Συρία οδήγησε στην πτώση της δικτατορίας της οικογένειας Άσαντ, η οποία ανέλαβε την εξουσία με πραξικόπημα και κυβερνούσε τη χώρα επί 54 χρόνια. Για τα γεγονότα στη Συρία δημοσίευσαν ενδιαφέροντα κείμενα οι ιστοσελίδες rproject.gr και elaliberta.gr τα οποία αξιοποιήσαμε. Μένουν ακόμα αρκετά ερωτήματα, κάποια από τα οποία θα ξεκαθαρίσουν τις επόμενες εβδομάδες. Για παράδειγμα το πώς θα εξελιχθεί η διαπραγμάτευση των μεγάλων δυνάμεων και πώς θα επιδράσει στη σύνθεση και τον προσανατολισμό της νέας κυβέρνησης. Είναι πιθανό να προκύψει μια (συγ)κυβέρνηση συμβιβασμού μεταξύ των μεγάλων και των ντόπιων δυνάμεων. Δεν είναι απίθανο επίσης να διαδραματίζεται μια υπόγεια διαπραγμάτευση μεταξύ ΗΠΑ-Ρωσίας, ειδικά στο φόντο της φημολογούμενης «πίεσης των ΗΠΑ στην Ουκρανία για συνθηκολόγηση». Δηλαδή ένα παζάρι του τύπου «κάνουν οι ΗΠΑ ένα βήμα πίσω στην Ουκρανία και η Ρωσία ένα βήμα πίσω στη Συρία». Αυτά είναι που θα φανούν στο μέλλον. Φυσικά αυτά δεν αφορούν την ουσία, που είναι το βιοτικό επίπεδο και τα δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων και των απλών κατοίκων στη Συρία. Αυτά είναι δεδομένο πως ΔΕΝ θα βελτιωθούν δραματικά με

διαχειρίσεις και παζάρια από τα πάνω, αλλά μόνο με την ενιαία και ανεξάρτητη δράση τους από τα κάτω και με διεθνιστικό προσανατολισμό-η μάχη των Σύριων θα εξαρτηθεί και από τους αγώνες των λαϊκών μαζών στις αραβικές χώρες και τη Μ.Ανατολή. Μια σύνοψη 4 κειμένων των δυο σάιτ παρουσιάζουμε παρακάτω.

Τα αισθήματα και οι σκέψεις των Σύριων μετά την επανάσταση

Μετά από 54 χρόνια δυναστικής δικτατορίας, ο συριακός λαός στη συντριπτική του πλειοψηφία κυριαρχείται από αισθήματα χαράς κι απολαμβάνει την πρώτη γεύση της ελευθερίας. «Ό,τι κι αν έρθει μετά, τίποτα δεν μπορεί να είναι χειρότερο από τον Άσαντ», είναι η πρώτη σκέψη (κι ελπίδα) πολλών Σύριων.

Με την πτώση του Άσαντ ξέσπασαν λαϊκές διαδηλώσεις σε όλη τη χώρα, από τη Δαμασκό, την Ταρτούς, τη Χομς, τη Χάμα, το Χαλέπι, το Καμίχλι, τη Σουουέιντα κ.λπ. όλων των θρησκευτικών δογμάτων και εθνοτήτων, που κατέστρεφαν αγάλματα και σύμβολα της οικογένειας Άσαντ πριν καν ανατραπεί ο δικτάτορας. Και φυσικά, υπάρχει χαρά για την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων από τις φυλακές του καθεστώτος, ιδιαίτερα τη φυλακή Σεντνάγια, γνωστή ως «ανθρώπινο σφαγείο», η οποία μπορεί να είχε 10.000-20.000 φυλακισμένους. Ορισμένοι από αυτούς είναι φυλακισμένοι από τη δεκαετία του 1980. Επίσης, άνθρωποι, οι οποίοι είχαν εκτοπιστεί το 2016 ή νωρίτερα, από το Χαλέπι και άλλες πόλεις, μπόρεσαν να επιστρέψουν στα σπίτια και τις γειτονιές τους, βλέποντας τις οικογένειές τους για πρώτη φορά μετά από χρόνια. Στα μαγαζιά εστίασης ακούγονται στο ραδιόφωνο επαναστατικά τραγούδια που τραγουδιούνται από τους θαμώνες.

Ο Άσαντ δολοφόνησε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους μετά το 2011, περισσότερους από όλα τα θύματα των τζιχαντιστικών οργανώσεων μαζί. Το καθεστώς ήταν τυραννικό κι ανυπόφορο, έχοντας μετατραπεί σε ένα χαλαρό κι ανεξέλεγκτο δίκτυο παρακρατικών συμμοριών στην κορυφή του οποίου στεκόταν η

οικογένεια και η κλίκα του Άσαντ. Οι ένοπλες δυνάμεις απαιτούσαν καθημερινά από όσους περαστικούς «δεν τους γέμιζαν το μάτι» δωροδοκίες, διαφορετικά τους συλλάμβαναν χωρίς λόγο. Τα τελευταία χρόνια, ο Άσαντ και οι συνεργάτες του βασίζονταν όλο και περισσότερο στο εμπόριο ναρκωτικών για την οικονομική τους επιβίωση, πουλώντας χόρτο για εγχώρια κατανάλωση και αμφεταμίνες στις αγορές του Κόλπου. Τα νοσοκομεία υπέφεραν από δραματικές ελλείψεις ιατροφαρμακευτικού εξοπλισμού για τον απλό λαό αλλά διέθεταν ειδικές πτέρυγες φουλ εξοπλισμένες μόνο για τους «φίλους του καθεστώτος». Το καθεστώς αφαίμαζε τον λαό αλλά του πρόσφερε ελάχιστα. Ακόμα και το ψωμί ήταν δυσεύρετο και συνήθως μπαγιάτικο. Σήμερα υπάρχουν ενδείξεις ότι σε όλα τα παραπάνω επίπεδα η κατάσταση ήδη βελτιώνεται.

Τα γεγονότα που οδήγησαν στην πτώση Άσαντ και οι δυνάμεις των ανταρτών

Η Χαγιάτ Ταχρίρ ασ-Σαμ (HTS) και ο υποστηριζόμενος από την Τουρκία Συριακός Εθνικός Στρατός (SNA), οι βασικές αντάρτικες οργανώσεις, ξεκίνησαν στρατιωτική εκστρατεία στις 27 Νοεμβρίου 2024 εναντίον των δυνάμεων του συριακού καθεστώτος, σημειώνοντας εντυπωσιακές νίκες. Ο Άσαντ και η Ρωσία απάντησαν ένοπλα, ωστόσο το καθεστώς ήταν σάπιο και σε ελάχιστο χρόνο κατέρρευσε.

Η πτώση του καθεστώτος δεν αποτελεί έκπληξη. Τα τελευταία χρόνια το καθεστώς, στο φόντο όσων περιγράφηκαν, διέβρωσε και την εναπομείνασα κοινωνική βάση του καθεστώτος. Ο στρατός πλέον δεν ήταν διατεθειμένος να υπερασπιστεί τον Άσαντ. Κατά την προέλαση της Χαγιάτ Ταχρίρ Αλ Σαμ (HTS) φάνηκε ότι μέσα στη Συρία, δεν είχε μείνει κανείς πρόθυμος να πολεμήσει για τον Άσαντ.

Η μεγαλύτερη δύναμη των ανταρτών, η HTS, είχε ιδρύσει τη Συριακή Κυβέρνηση Σωτηρίας (SSG) από το 2017 κι ήδη ήλεγχε κάποιες περιοχές της Συρίας. Η εμπειρία έδειξε ότι επέβαλε την κυριαρχία της με αυταρχικά μέτρα, επέτεινε την καταπίεση των

γυναικών, στοχοποίησε και κατέστειλε πολιτικούς αντιπάλους, δημοσιογράφους, ακτιβιστές. Πολλές λαϊκές διαδηλώσεις τα τελευταία χρόνια σημειώθηκαν στο Ιντλίμπ εναντίον της κυριαρχίας της και των παραβιάσεων των πολιτικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων δολοφονιών και βασανιστηρίων αντιπάλων.

Η HTS ωστόσο τα τελευταία χρόνια επιδίωξε να παρουσιάζεται ως μετριοπαθής δύναμη στις περιφερειακές και διεθνείς δυνάμεις. Ερχόμενη σε ρήξη με την Αλ Κάιντα το 2016, κατέστειλε άτομα και ομάδες που συνδέονται με την Αλ Κάιντα και το λεγόμενο Ισλαμικό Κράτος. Τον Φεβρουάριο του 2021, ο ηγέτης της HTS δήλωσε ότι η περιοχή που ελέγχει «δεν αποτελεί απειλή για την ασφάλεια της Ευρώπης και της Αμερικής». Στην προσπάθειά του να χριστεί ως νόμιμος συνομιλητής στη διεθνή σκηνή, τόνισε τον ρόλο της οργάνωσης στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Στην πρόσφατη εξέγερση, η στρατιωτική ηγεσία της HTS είχε τη στήριξη των εκτοπισμένων της Ιντλίμπ, που διαδήλωσαν πολλές φορές ενάντια στην εξουσία της τα προηγούμενα χρόνια, αλλά έλπιζαν σε μια στρατιωτική νίκη της απέναντι στο καθεστώς, για να γυρίσουν στις πόλεις και στα χωριά τους. Παράλληλα η HTS έκανε ό,τι μπορούσε για να διευκολύνει την κατάρρευση του καθεστώτος και να κερδίσει με το μέρος της κατά την προέλασή της τους Σύριους σε πόλεις που μέχρι πρότινος πρόσκεινταν στον Άσαντ. Το άνοιγμα των φυλακών, οι αυστηρές εντολές στους μαχητές για πειθαρχία και περιορισμό σε στρατιωτικούς στόχους, οι υποσχέσεις για αμνηστία στους υποχρεωτικά στρατευμένους, ο συντονισμός με τοπικές δυνάμεις στη διαχείριση της καθημερινότητας των απελευθερωμένων πόλεων, οι χειρονομίες καλής θέλησης προς τους χριστιανούς, η ρητορική του Αλ-Τζολάνι στόχευαν να σπάσουν την καχυποψία στον πληθυσμό αυτό. Αυτά απέδωσαν, με τους αντάρτες να γίνονται δεκτοί είτε με ανακούφιση είτε με «ευμενή ουδετερότητα» στο Χαλέπι, ως απελευθερωτές στη Χάμα αλλά και με τοπικές εξεγέρσεις να ξεσπάνε ανεξάρτητα σε άλλες νότιες περιοχές καθώς οι κυβερνητικές δυνάμεις αποσύρονταν. Σε αρκετές περιοχές

ανέλαβαν τον έλεγχο άλλες δυνάμεις πέρα από την HTS και τον SNA, ενώ παρόμοια δυναμική αναπτύχθηκε και στη μάχη για την «απελευθέρωση» της Δαμασκού, που ολοκληρώθηκε αναίμακτα τη νύχτα της 7ης και 8ης Δεκεμβρίου 2024.

Όσον αφορά τον υποστηριζόμενο από την Τουρκία SNA, πρόκειται για έναν συνασπισμό ένοπλων ομάδων κυρίως με ισλαμική συντηρητική πολιτική και πολυάριθμες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως σε βάρος των κουρδικών πληθυσμών στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της. Στη σημερινή στρατιωτική επιχείρηση, για άλλη μια φορά ο SNA εξυπηρετεί κυρίως τουρκικά σχέδια. Η HTS συνομιλεί με την Τουρκία αλλά έχει διαφορετικά συμφέροντα και συγκρούσεις με τον SNA.

Ποιος ο ρόλος των ξένων δυνάμεων;

Η επιτυχία των HTS και SNA οφείλεται στην αποδυνάμωση των κύριων συμμάχων του καθεστώτος. Η Ρωσία, ο βασικός διεθνής υποστηρικτής του Άσαντ, έχει εκτρέψει τις δυνάμεις και τους πόρους της στον ιμπεριαλιστικό της πόλεμο κατά της Ουκρανίας. Ως εκ τούτου, η εμπλοκή της στη Συρία ήταν σημαντικά πιο περιορισμένη από ό,τι σε παρόμοιες στρατιωτικές επιχειρήσεις τα προηγούμενα χρόνια. Οι άλλοι δύο βασικοί σύμμαχοί του, η Χεζμπολάχ του Λιβάνου και το Ιράν, έχουν αποδυναμωθεί σημαντικά από το Ισραήλ μετά τις 7 Οκτωβρίου 2023. Τόσο η Ρωσία όσο και το Ιράν δεσμεύτηκαν αρχικά να υποστηρίξουν το καθεστώς και επίσης το πίεσαν να πολεμήσει την HTS και τον SNA. Τελικά αυτές οι δεσμεύσεις μετατράπηκαν σε κάποιους ρωσικούς βομβαρδισμούς που δεν αρκούσαν για να σώσουν το τομάρι του Άσαντ.

Σε αντίθεση με προηγούμενους γύρους του εμφυλίου (που ανακατεύτηκαν ενεργά στηρίζοντας ένοπλες ομάδες), οι μοναρχίες του Κόλπου αυτή τη φορά δεν ενεπλάκησαν, καθώς πόνταραν στον Άσαντ. Είχαν αποκαταστήσει τη θέση της Συρίας στον Αραβικό Σύνδεσμο, ενώ με μπροστάρη τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ήταν σε εξέλιξη μια διαπραγματεύση για παραμονή του Άσαντ στην εξουσία, σιωπηλή άρση των αμερικανικών κυρώσεων (έληγαν το

Δεκέμβρη και δεν θα ανανεώνονταν) και σταδιακή απομάκρυνσή του από το Ιράν.

Η Τουρκία ενθάρρυνε, ή τουλάχιστον έδωσε το πράσινο φως, στη στρατιωτική επίθεση και τη βοήθησε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Στόχος της Άγκυρας ήταν αρχικά να βελτιώσει τη θέση της στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις με το συριακό καθεστώς, αλλά και με το Ιράν και τη Ρωσία. Τώρα, με την πτώση του καθεστώτος, η επιρροή της Τουρκίας είναι ακόμη πιο σημαντική στη Συρία και πιθανώς την καθιστά τον βασικό περιφερειακό παράγοντα στη χώρα. Η Άγκυρα επιδιώκει να χρησιμοποιήσει τον SNA για να αποδυναμώσει τις SDF και τις κουρδικές προσδοκίες για αυτοδιάθεση σε Συρία και Τουρκία και να πραγματοποιήσει την αναγκαστική επιστροφή των Σύριων προσφύγων στην Τουρκία πίσω στη Συρία.

Σε αντίθεση με τη σχετική (κι αναμενόμενη) φιλολογία, ούτε οι ΗΠΑ ούτε το Ισραήλ ενεπλάκησαν στην ένοπλη ανατροπή του Άσαντ. Στην πραγματικότητα, συνέβη το αντίθετο.

Οι ΗΠΑ ανησυχούσαν ότι η ανατροπή του καθεστώτος θα μπορούσε να δημιουργήσει μεγαλύτερη αστάθεια στην περιοχή. Οι ΗΠΑ δήλωσαν ότι «δεν έχουν καμία σχέση με αυτή την επίθεση, της οποίας ηγείται η Χαγιάτ Ταχρίρ αλ-Σαμ (HTS), μια οργάνωση που έχει χαρακτηριστεί τρομοκρατική». Μάλιστα κατά την κατάρρευση του Άσαντ, η αμερικανική αεροπορία εξαπέλυσε ένα μπαράζ δεκάδων βομβαρδισμών κατά «θέσεων του ISIS», για να μην αξιοποιήσουν οι πυρήνες της το κενό εξουσίας και ανασυγκροτηθούν. Η επίδειξη δύναμης ήταν μήνυμα και στην ηγεσία της HTS, υπενθυμίζοντας την παρουσία του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Από την άλλη πλευρά η κυβέρνηση των ΗΠΑ προσπαθεί να ανοίξει «κανάλι» επικοινωνίας -μέσω Τουρκίας- για να δει πώς θα χειριστεί την ανακηρυγμένη «τρομοκρατική οργάνωση» που σήμερα παίζει κομβικό ρόλο στην επόμενη μέρα της Συρίας.

Το δε σιωνιστικό κράτος είχε βρει τρόπο συνύπαρξης με το καθεστώς Άσαντ, θεωρώντας το «πολύ αδύναμο για να θελήσει να

μας απειλήσει, αλλά αρκετά ισχυρό για να περιφρουρεί την ηρεμία στα σύνορά μας» και Ισραηλινοί αξιωματούχοι δήλωναν ότι «η κατάρρευση του καθεστώτος Άσαντ θα δημιουργούσε πιθανότατα χάος στο οποίο θα αναπτυχθούν στρατιωτικές απειλές κατά του Ισραήλ». Μάλιστα, με την ανατροπή του Άσαντ εξαπέλυσε ένα σαρωτικό κύμα άνευ προηγουμένου βομβαρδισμών που κατέστρεψε μέσα σε 2 μέρες το οπλοστάσιο της Συρίας, ανέπτυξε στρατεύματα στα κατεχόμενα Υψίπεδα του Γκολάν και προωθήθηκε πιο μέσα στη Συρία διευρύνοντας τη ζώνη Κατοχής. Επιπλέον, το Ισραήλ δεν υποστήριξε ποτέ πραγματικά την ανατροπή του συριακού καθεστώτος από την εποχή της επαναστατικής απόπειρας του 2011. Τον Ιούλιο του 2018 ο Νετανιάχου δεν είχε αντίρρηση να αναλάβει ο Άσαντ ξανά τον έλεγχο της χώρας και να σταθεροποιήσει την εξουσία του. Τέλος, για το νέο καθεστώς το Ισραήλ κάλεσε τη διεθνή κοινότητα «να μην πιστέψει το ξέπλυμα των τζιχαντιστών» και τους στοχοποίησε: «Πρόκειται για μια τρομοκρατική συμμορία που κατέλαβε τη Δαμασκό...».

Για την επόμενη ημέρα Δυτικοί κι οι Άραβες ηγέτες προσπαθούν να ενεργοποιήσουν τη «νόμιμη αντιπολίτευση» εξόριστων πολιτικών/τεχνοκρατικών στελεχών. Παράλληλα οι ρωσικές στρατιωτικές βάσεις δεν έχουν πειραχτεί κι η Μόσχα δηλώνει ότι «έκανε το καθήκον της απέναντι στον Άσαντ» και «πλέον εργάζεται για τα συμφέροντά της». Η Ρωσία δεν αντιμετωπίζεται ως «εχθρός» από την HTS, που ακόμα ψάχνει να εξασφαλίσει διεθνή στηρίγματα ή ανοχή. Η τύχη των ρωσικών βάσεων θα είναι ένα από τα πεδία όπου θα ξεδιπλωθούν διεθνείς διαπραγματεύσεις. Σήμερα όλες οι περιφερειακές και μεγάλες δυνάμεις καταλαβαίνουν ότι σε αυτήν την φάση τουλάχιστον, είναι υποχρεωμένες να συνομιλήσουν με τους «τρομοκράτες» και να διερευνήσουν τις προθέσεις τους. Η δε HTS προς το παρόν στρέφει τα βέλη της κριτικής της αποκλειστικά απέναντι στο Ιράν και δείχνει να επιδιώκει την εύνοια της Δύσης. Μένει να δούμε πώς θα καταλήξει όλο αυτό το περίπλοκο παιχνίδι διαπραγματεύσεων.

Για τις προοπτικές εκδημοκρατισμού της Συρίας και τα καθήκοντα της Αριστεράς

Αν εξετάσουμε τις πολιτικές της HTS και του SNA στο παρελθόν, δεν ενθάρρυναν την ανάπτυξη ενός δημοκρατικού χώρου, αλλά το αντίθετο. Μένει να δούμε πώς θα κινηθούν από δω και πέρα και ποια κυβερνητική σύνθεση θα προκύψει, ανάλογα και με τις διαπραγματεύσεις ντόπιων και διεθνών δυνάμεων.

Ο ηγέτης της HTS αλ-Τζολάνι, δήλωσε ότι οι κρατικοί θεσμοί της Συρίας θα εποπτεύονται από τον πρωθυπουργό του πρώην καθεστώτος Μοχάμεντ Τζαλάλι. Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι η HTS θέλει να πραγματοποιήσει μια ελεγχόμενη μετάβαση της εξουσίας προκειμένου να κατευνάσει τους φόβους από το εξωτερικό. Ο παλιός μπαθικός μηχανισμός που προς το παρόν μένει στη θέση του και η HTS έχει ήδη δείξει ότι επιθυμεί τη «συνέχεια του κράτους», μέσα και από συναντήσεις με υπουργούς του Άσαντ...

Πρέπει να αντιμετωπίσουμε το σκληρό γεγονός ότι υπάρχει μια κραυγαλέα απουσία ενός ανεξάρτητου δημοκρατικού και προοδευτικού μπλοκ που είναι σε θέση να οργανωθεί και να αντιταχθεί ξεκάθαρα στο συριακό καθεστώς και στις ισλαμικές φονταμενταλιστικές δυνάμεις. Η οικοδόμηση αυτού του μπλοκ θα πάρει χρόνο.

Ωστόσο, υπάρχει ελπίδα: ενώ η βασική δυναμική ήταν αρχικά στρατιωτική και καθοδηγούμενη από την HTS και τον SNA, τις τελευταίες ημέρες, είδαμε αυξανόμενες λαϊκές διαδηλώσεις και ανθρώπους να βγαίνουν στους δρόμους σε όλη τη χώρα. Δεν ακολουθούν καμία εντολή της HTS, του SNA ή άλλων ένοπλων ομάδων της αντιπολίτευσης.

Υπάρχει απεγνωσμένη ανάγκη να επιστρέψουμε στις αρχικές προσδοκίες της Συριακής Επανάστασης του 2011 για δημοκρατία, κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα – και μάλιστα με τρόπο που να υποστηρίζει την αυτοδιάθεση των Κούρδων. Έχει ήδη υπάρξει κάποια συνεργασία μεταξύ των Σύριων Αράβων δημοκρατών και

προοδευτικών και της AANES (η αυτόνομη κουρδοκρατούμενη περιοχή της ΒΑ Συρίας) και των θεσμών που συνδέονται με αυτήν, και αυτή πρέπει να αξιοποιηθεί και να επεκταθεί. Ανάλογα με το τι δυναμική θα αναπτυχθεί από τα κάτω θα καθοριστούν και τα κέρδη των λαϊκών μαζών από την απαλλαγή τους από τη δικτατορία.

Η διεθνής Αριστερά δεν πρέπει να πάρει το μέρος των υπολειμμάτων του καθεστώτος ή των τοπικών, περιφερειακών και διεθνών δυνάμεων της αντεπανάστασης. Η ανατροπή του μισητού δικτάτορα και χασάπη της Συριακής επανάστασης του 2011 είναι καλό νέο και αποδεικνύει τα πήλινα πόδια των αντιδραστικών καθεστώτων, όση διεθνή στήριξη κι αν απολαμβάνουν, όσο «ακλόνητα» κι αν μοιάζουν. Η ένοπλη επιχείρηση της (επίσης αντιδραστικής) HTS ωστόσο δεν μπορεί να προκαλέσει έμπνευση των αραβικών μαζών στις άλλες χώρες ενάντια στα δικά τους αντιδραστικά καθεστώτα. Ευθύνη και καθήκον της Αριστεράς παραμένει μια στρατηγική που θα προωθεί την εργατική ενότητα, την από τα κάτω κινητοποίηση και τη διεθνιστική αλληλεγγύη των λαϊκών δυνάμεων στη Συρία και την ευρύτερη περιοχή.

Πηγές :

<https://www.elaliberta.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AE/%CE%BC%CE%AD%CF%83%CE%B7->

[%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%AE-](#)

[%CE%B2%CF%8C%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1-](#)

[%CE%B1%CF%86%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE/9875-](#)

[%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%8E%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82-%CF%84%CE%B7%CE%BD-](#)

[%CE%B5%CE%BE%CE%AD%CE%B3%CE%B5%CF%81%CF%83%CE%B7-](#)

[%CF%83%CF%84%CE%B7-%CF%83%CF%85%CF%81%CE%AF%CE%B1](#)

<https://rproject.gr/article/antapokriseis-apo-ti-syria-meta-to-n-asant-i-eisodos-sti-hora-kai-i-episkepsi-se-mia-poli>

<https://rproject.gr/article/gaza-dytiki-ohthi-syria-livanos-exo-tora-oi-dynaueis-katohis>

<https://rproject.gr/article/telos-tis-dynasteias-ton-asant>